

دفترچه پاسخ

عمومی دوازدهم

(ریاضی، تجربی)

۱۳۹۹ خرداد ماه ۲۳

طراحان

محسن اصغری، حنیف افحتمی‌ستوده، داود تالشی، ابراهیم رضایی‌مقدم، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنجی‌خشش زمانی، الهام محمدی، افشنین محی‌الدین، مرتضی مشاری، حسن وسکری	فارسی
محمد آقاصالح، محبوبه اتسام، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، محمدرضا فرهنگیان، علی فضلی‌خانی، مرتضی محسنی‌کبیر، فیروز نژادنجد، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی	دین و اندیشه

گزینشگران و پیراستاران

نام درس	مسؤل درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مرتضی مشاری	محمد حسین اسلامی	فریبا رئوفی
دین و اندیشه	محمد آقاصالح	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	صالح احصائی، محمد رضایی‌بقا، سکینه گلشنی محمدابراهیم مازنی	بهزاد احمدپور	محدثه پرهیز کار
		دبورا حاتانیان	معصومه شاعری		

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مسئول دفترچه	مدیر، فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه، فریبا رئوفی
صفحه آراء	زهرا تاجیک
نظرارت چاپ	علیرضا سعدآبادی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

(ممدن اصفری)

بازگردانی بیت گزینه «۴»: تو آن کسی هستی که از او همه خرمی و سبزی خیزد.
نظر کدام سرو هستی؟ نفس کدام باد هستی؟

۸- گزینه «۴»**تشویچ گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: به غم [سوگند می خورم] که هرگز ... .

گزینه «۲»: از این چه خوش تر [باشد = است]

گزینه «۳»: کدام خواب نوشین به (بهتر) از این در تماشایی [است] که ... .

(زبان فارسی)

(افشین مفهومی)

گزینه «۲»: م (من را به تیر زنی): مفعول / م (به من خبر بد): متهم / ت (بر دست
و کمان دهم): مضافق الیه

۹- گزینه «۲»**تشویچ گزینه‌های دیگر**

بررسی نقش ضمیر در هر کدام از ابیات:

گزینه «۱»: م (من را قبول کرده‌ای): مفعول / ت (دست از دامانت ندارم): مضافق الیه /

م (من را به پایان بروی): مفعول

گزینه «۳»: ت (تو را در بر کشیدم): مفعول / ت (گیسویت در تاب شد): مضافق الیه /
ت (لب را بر لبیت نهادم): مضافق الیهگزینه «۴»: ت (به جان تو سوگند می خورم): مضافق الیه / ت (از جان تو را دوست تر
دارم): مفعول / م (سوگند من را باور کن): مضافق الیه

(زبان فارسی)

(کاظم کاظمی)

در بیت گزینه «۳» سه ترکیب وصفی و در سایر ابیات چهار ترکیب وصفی وجود
دارد.

۰- گزینه «۳»

ترکیب‌های وصفی این بیت: «شراب کهن، این پیر، پیر زنده دل» ← ۳ ترکیب وصفی
قوجه: واژه «تازه» در این بیت «مسند» است.

تشویچ گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «جام جهان نما، ضمیر منبر، آن جا، چه حاجت» ← ۴ ترکیب وصفی

گزینه «۲»: «حسن عالم گیر، هرجا، هر غباری، این صحراء» ← ۴ ترکیب وصفی

گزینه «۴»: «دو عالم، هر که، لواي دیگر، هر کس» ← ۴ ترکیب وصفی

(زبان فارسی)

(مریم شمیران)

«بودن خدا در همه جا و همه گاه و این که مخلوقات جلوه‌گاه خداوندند» مفاهیم
محوری عبارت صورت سؤال است که در گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» نیز این معنا را
می‌توان یافت.

۱- گزینه «۴»**تشویچ گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: همیشه حاضری.

گزینه «۲»: همیشه آشکاری.

گزینه «۳»: در آفریده‌های خویش تجلی کرده‌ای.

(مفهومی)

فارسی (۱)**۱- گزینه «۲»**

معنی درست واژه‌ها:

جمه‌نشانی - (ریل)

جولقه: زنده‌پوش و گدا و درویش / شهناز: گوشاهی از دستگاه شور / معاصری: گناهان
(لغت)

(مسن و سکری - ساری)

۲- گزینه «۲»(الف) توان: زیان یا آسیبی که شخص به خاطر خطاكاری، بی‌توجهی یا آسیب
رساندن به دیگران ببیند. (د) زده: چله کمان، وتر

(لغت)

(مسن و سکری - ساری)

۳- گزینه «۱»

املای صحیح کلمه «گذارد» است.

(اما)

۴- گزینه «۴»

غلطهای املایی و شکل درست آن‌ها:

لعیم ← لئیم / وقاره ← وقاره / قوک ← غوک / تقریط ← تقریط

(اما)

(العام محمدی)

۵- گزینه «۱»«من زنده‌ام» از معصومه‌آباد / «اسرار التوحید» از «محمد بن منور» / «سمفوونی پنجم
جنوب» از نزار قبائی / «قابلوس‌نامه» از عنصرالمعالی کیکاووس

(تاریخ ادبیات)

(کاظم کاظمی)

۶- گزینه «۱»

«عهد» در هر دو مصراع فقط در معنای «پیمان» به کار رفته است و ایهام ندارد.

تشویچ گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «بو» دو معنا دارد: ۱- رایجه، عطر ۲- امید و آزو

گزینه «۳»: «نگران» دو معنا دارد: ۱- نگرنده، ناظر ۲- مضطرب، ناراحت

گزینه «۴»: «دور از تو» دو معنا دارد: ۱- در هجران تو ۲- از تو دور باد (جمله
(دعایی))

(مریم شمیران)

۷- گزینه «۲»

م (من): مشبه / شمع: مشبیه / سان: ادات تشبيه / به پایان رفتن: وجه‌شبیه

تشویچ گزینه‌های دیگرگزینه «۱»: آفتتاب حسن: اضافه تشبيه‌ی / رخ (مشبه)، چون (ادات تشبيه)، آفتتاب
(مشبه‌به)

گزینه «۳»: لب ماننده لعل / دندان مرجان است / سرشک، لعل و مرجان شد

مشبه ادات تشبيه مشبیه مشبه مشبه مشبه مشبه

گزینه «۴»: تشبيه ندارد.

(آرایه)

دین و زندگی (۱)

(مرتضی محسنی کبیر)

در این آیه، خداوند برای اثبات وقوع معاد، به صورت استفهام انکاری صادق القول بودن خویش را بیان می‌کند و می‌فرماید: «وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا؟» چه کسی در سخن از خدا راستگوتر است؟»

(دین و زندگی ا، صفحه ۴۹)

«۱۶ - گزینه ۴»

(امین اسدیان پور)

تکرار دائمی نماز در شبانه‌روز، آراستگی و پاکی را در طول روز حفظ می‌کند و زندگی را پاک و باصفاً می‌سازد و آیه شریفة «وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهِيُ الْفَحْشَاءَ وَ الْمُنْكَرَ ...» بر اقامه نماز تأکید دارد.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳۴)

«۱۷ - گزینه ۳»

(محمد رضاییان بغا)

خداوند عادل است و نیکوکاران را با بدکاران برابر قرار نمی‌دهد؛ از این‌رو، خداوند وعده داده است که هر کس را به آنچه استحقاق دارد، برساند و حق کسی را ضایع نکند. اما زندگی انسان در دنیا به گونه‌ای است که امکان تحقق این وعده را نمی‌دهد. عدل الهی در آیه «أَمْ نَجَعَلُ الَّذِينَ آتَيْنَا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ ...» اشاره گردیده است.

(دین و زندگی ا، صفحه ۵۳)

«۱۸ - گزینه ۲»

(محمد رضاییان بغا)

آیات ۲۰۱ و ۲۰۲ سوره بقره: «وَ بَعْضِي مِنْ گویند، پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن، و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاهدار. اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند سریع الحساب است.» این افراد مصداقی از افراد مورد اشاره در آیه «مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا ...» هستند.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۱۷ و ۲۱)

«۱۹ - گزینه ۳»

(سیده‌هاری هاشمی)

خداوند در آیه ۱۶۵ سوره بقره می‌فرماید: «وَ مَنِ النَّاسُ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُنْلَهُ أَنْدَادًا يَحْبُّونَهُمْ كَحْبَ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آتَيْنَا أَشَدَّ حِبَّ اللَّهِ» بعضی از مردم همتایانی را به جای خدا می‌گیرند و آنان را دوست می‌دارند مانند دوست داشتن خدا و کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند.»

(دین و زندگی ا، صفحه ۱۰۱)

«۲۰ - گزینه ۱»

(مسنون فراموشی - شیراز)

«۱۲ - گزینه ۴»

مفهوم مشترک (الف، د): از ماست که بر ماست

مفهوم بیت (ب): پرهیز از همنشینی بد

مفهوم بیت (ج): ظالم بعد از مرگ هم از ظلم خود دست برنمی‌دارد، همان‌طوری که عقاب قبل از مرگ شکاری کرده است. بعد از مرگ هم با پرهای خود به تیر کمک می‌کند تا تیر به هدف بخورد (ظالم همانند عقاب است).

(مفهوم ۳)

«۱۳ - گزینه ۳»

(مسنون فراموشی - شیراز)

در بیت این گزینه، شاعر با غ عذر معشوق یا چهره معشوق را توصیف می‌کند که بی‌گزاف، صد فصل در چهره معشوق وجود دارد. مفهوم بیت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» دگرگونی و تغییر روزگار است.

شرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: سبزی و بلیل در بهار جای خود را به خشکی و زاغ خزان می‌دهد.

گزینه «۲»: خزان جای خود را به بهار می‌دهد.

گزینه «۴»: بهار و خزان جای خود را با هم عوض می‌کنند.

(مفهوم ۳)

«۱۴ - گزینه ۴»

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مفهوم بیت سؤال «عادل در جهان مورد ستم واقع شد؛ وای به حال ستمکاران» است. این مفهوم را می‌توان از بیت گزینه «۴» دریافت.

معنی بیت گزینه «۴»: حتی عدل و داد عادلان در این دنیا ماندگار نبود، جور و ستم شما نیز می‌گذرد.

مفهوم مشترک میان بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: ناپایداری قدرت‌ها و دولتها

شرح گزینه‌های دیگر

بیت گزینه «۱»: دعوت به دادگری / پرهیز از ظلم

بیت گزینه «۲»: بیان زیبایی معشوق

بیت گزینه «۳»: اگرچه عادل نبوده‌ام اما به سوی ظلم نیز نرفته‌ام.

(مفهوم ۳)

«۱۵ - گزینه ۱»

(مسنون فراموشی - شیراز)

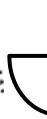
در بیت (ب) در نکوهش افراط و تفریط است (رعایت اعتدال)

شاعر در بیت (الف) گوشہ‌گیری را ستایش می‌کند.

در بیت (د)، امروز را دریاب (اغتنام فرصت حیات)

در بیت (ج): حیوان بر کسی که عاشق نیست فضیلت دارد (متعالی شدن با عشق)

(مفهوم ۳)

(مهدوی، خرهنگیان)

«۲۶- گزینه ۱»

گروهی که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود بپردازند، در راههایی قدم می‌گذارند که روز به روز بر سرگردانی و یأس آنان می‌افزاید و برخی افراد معتقد به معاد به دلیل فرورفتان در هوس‌ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می‌دهند.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(میرتضی محسنی کلیر)

«۲۷- گزینه ۲»

زيارت قبور در گذشتگان مؤید این است که پس از مرگ، فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود اما فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح است، توفی می‌کنند، یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می‌نمایند. بنابراین، گرچه بدن حیات خود را از دست می‌دهد، اما روح چنان به حیات و فعالیتش ادامه می‌دهد و «درخواست آمرزش برای متوفیان» به وجود ارتباط میان عالم بزرخ و دنیا اشاره دارد؛ زیرا با ورود انسان به عالم بزرگ ارتباط او با دنیا به طور کامل قطع نمی‌شود و یکی از مصادیق این ارتباط، دریافت پاداش خیرات بازماندگان است که از موارد آن، درخواست آمرزش است.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(مسن بیان)

«۲۸- گزینه ۳»

از حضرت علی (ع) پرسیدند: زیرک ترین انسان کیست؟ فرمود: «کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.»

از پیامبر (ص) پرسیدند: باهوش ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمود: «آن که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.»

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۳۹ و ۹۱)

(مهدوی، خرهنگیان)

«۲۹- گزینه ۴»

نوشیدن شراب (شرب خمر)، چه کم و چه زیاد حرام است و در زمرة بزرگ‌گنایان شمرده شده است. خداوند در قرآن کریم درباره این عمل ناروا می‌فرماید: «ای مردمی که ایمان آورده‌اید؛ به راستی شراب و قمار و بت پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی، پلید و از کارهای شیطانی است. پس از آن‌ها دوری کنید تا رستگار شوید. شیطان می‌خواهد با شراب و قمار بین شما دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا دور سازد و از نماز باز دارد.»

(دین و زندگی ا، صفحه ۱۲۲)

(مهدوی، خرهنگیان)

«۳۰- گزینه ۵»

در صورت داشتن عذر شرعی، شخص مکلف باید تا سال بعد قضای روزه را بگیرد و اگر نگیرد، باید یک مدد طعام (۷۵۰ گرم گندم و جو و مانند آن) به فقیر بدهد. برای این مقدار، اصطلاح کفاره استفاده نمی‌شود.

جاری شدن احکام نماز و روزه مسافر بر یک شخص سه شرط دارد: ۱- رفتن او بیش از ۴ فرسخ شرعی و مجموع رفت و برگشت او بیش از ۸ فرسخ باشد. ۲- کمتر از ۵ روز بماند. ۳- سفر برای انجام کار حرام مانند ستم به مظلوم یا به نهی والدین نباشد.

(دین و زندگی ا، صفحه ۱۲۷)

(سیداحسان هنری)

«۲۱- گزینه ۴»

عقل با دوراندیشی ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند و وجودن با محکمه‌هایش ما را از راحت‌طلبی باز می‌دارد و خداوند در آیه شریفه «لا اقسم بالنفس اللوامة» به وجودن (نفس لومه) سوگند خورده است.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(مهدوی، آقامصالح)

«۲۲- گزینه ۴»

امیرالمؤمنین علی (ع) در مورد اهمیت محاسبه می‌فرمایند: «من حاسب نفسه و قَفَ عَلَى عَيْوَهِ وَ احاطَ بِذُنُوبِهِ: کسی که از نفس خود حساب بکشد، به عیوب خود آگاه می‌شود و به گناهان خود احاطه پیدا می‌کند.» و حدیث نبوی «حاسبوا انفسکم قبل آن تحسابیوا» نیز بیانگر اهمیت محاسبه است.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(مهدوی، خرهنگیان)

«۲۳- گزینه ۴»

پس از این که بدکاران اقرار کرند به اینکه پیامبران بر ایشان دلایل روشنی آورده‌اند و این عقوبت، ناشی از اعمال اختیاری خود آن‌ها بوده است، فرشتگان تقاضای تخفیف آن‌ها را نمی‌پذیرند و درخواستشان را بی‌جا می‌دانند. پاسخ قطعی خداوند به آنان که درخواست بازگشت به دنیا را دارند، این است که آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می‌خواست به راه راست آید؟

(دین و زندگی ا، صفحه ۸۱۶)

(علی فضلی ثانی)

«۲۴- گزینه ۴»

خداوند در آیه ۱۸ سوره نساء می‌فرماید: «برای کسانی که کارهای زشت انجام دهند و هنگامی که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد می‌گوید: الان توبه کردم، توبه نیست و اینها کسانی هستند که عذاب دردناکی دارند.»

(دین و زندگی ا، صفحه ۸۵)

(مهدوی، خرهنگیان)

«۲۵- گزینه ۴»

با آماده شدن صحنه قیامت، رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود. پس زمینه‌ساز رسیدگی به اعمال، آماده شدن صحنه قیامت است که شامل حوادث «زنده شدن همه انسان‌ها» و «کنار رفتن پرده از حقایق عالم» است. اعمال پیامبران و امامان، معیار و میزان سنجش اعمال دیگران در قیامت قرار می‌گیرد.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

آزمون ۲۳ خرداد ۹۹

زیرخواستگاری کاپی سایخ

اختصاصی دوازدهم ریاضی (نظام جدید)

پذیدآورندگان

نام درس	تفصیل
فیزیک ۱	خسرو ارغوانی‌فرد - زهره آقامحمدی - ناصر خوارزمی - سعید شرق - سعید طاهری بروجنی - محمدعلی راست‌پیمان - معصومه علیزاده - علی قائمی - محسن قندچلر - علیرضا گونه - حسین مخدومی - شادمان ویسی فرشته پورشعبان - موسی خیاط علیمحمدی - حمید ذبھی - حسین سلیمی - شهرام شاهپرویزی - میلاد شیخ - الاسلامی خیاوی - رسول عابدینی زواره - محمد عظیمیان زواره - مسعود علوی امامی - مرتضی کلایی - محمد وزیری
شیمی ۱	

گروه علمی

شیمی ۱	فیزیک ۱	نام درس
ایمان حسین‌نژاد	سیدعلی میرنوری	گزینشگر
سهند راحمی‌پور مرتضی خوش‌کیش محمد رسول یزدانی	امیر محمودی انزاجی	گروه ویراستاری
مصطفی رستم‌آبادی	سیدعلی میرنوری	ویرایش استاد
ایمان حسین‌نژاد	بابک اسلامی	مسئول درس

گروه فنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
عادل حسینی	مسئول دفترچه
مسئول دفترچه: آتشه اسفندیاری	گروه مستندسازی
حسن خرم‌جو - ندا اشرفی	حروفنگار و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۳۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۶۴۶۳-۰۶۱

$$K_1 = 0, U_1 = mgh_1 = m \times 10 \times 0 / \lambda = \lambda m(J)$$

اگر فرض کنیم در نقطه (۲)، تندي گلوله برای اولین بار به $\frac{2\sqrt{2}m}{s}$

می‌رسد، داریم:

$$h_2 = L - L \cos \theta \Rightarrow h_2 = L(1 - \cos \theta)$$

$$U_2 = mgh_2 = m \times 10 \times 0 / \lambda(1 - \cos \theta) = \lambda m(1 - \cos \theta)(J)$$

$$K_2 = \frac{1}{2}mv_2^2 = \frac{1}{2}m(2\sqrt{2})^2 = 4m(J)$$

چون از اتلاف انرژی صرف نظر شده است، با استفاده از پایستگی انرژی مکانیکی، می‌توان نوشت:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow K_1 + U_1 = K_2 + U_2$$

$$\Rightarrow 0 + \lambda m = 4m + \lambda m(1 - \cos \theta) \Rightarrow 1 - \cos \theta = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \cos \theta = \frac{1}{2} \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{3} \text{ rad}$$

از روی شکل داریم:

$$\alpha + \theta = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \alpha = \frac{\pi}{6} \text{ rad}$$

چون یک دور کامل دایره معادل با مسافت $2\pi R$ و قطاع $\frac{\pi}{6}$ رادیان برابر

با $\frac{1}{12}$ از محیط است، بنابراین داریم:

$$d = \frac{1}{12} \times 2\pi R = \frac{R}{2} = 0 / 4m$$

(مسین مفروض)

گزینه «۴» -۳۵

ابتدا جرم آب پمپاژ شده در هر ثانیه را بدست می‌آوریم:

$$m = \rho V = (1 \times 10^3) \times (40 \times 10^{-3}) = 40 \text{ kg}$$

$$\text{انرژی خروجی} = \frac{mgh + \frac{1}{2}mv^2}{\text{انرژی ورودی}} \times 100 = \frac{mgh}{P \times t} \times 100$$

$$= \frac{40 \times 10 \times 40 + \frac{1}{2} \times 40 \times 10^2}{20 \times 10^3 \times 1} \times 100 = \frac{16000 + 2000}{20000} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{18}{20} \times 100 = 90\%$$

فیزیک ۱

«۲» -۳۱

(شادمان ویسی)

با ذوب کردن استوانه فلزی، جرم و جنس آن تغییری نمی‌کند. بنابراین حجم

آن نیز ثابت خواهد ماند. داریم:

$$V = \frac{m}{\rho} = \frac{m_{\text{استوانه}} = m}{\rho_{\text{استوانه}} = \rho_0} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho_0}$$

$$\Rightarrow \pi(R' - r')h = \frac{4}{3}\pi R'^3 \Rightarrow \left(R' - \frac{R'}{4}\right) \times h = \frac{4}{3}R'^3$$

$$\Rightarrow \frac{R'}{R} = \frac{3}{2}$$

«۳» -۳۲

(سعید طاهری بروجنی)

دقت اندازه‌گیری خط کش، $2cm / 0$ است، پس خطای اندازه‌گیری آن برابر

با $1cm \pm 0$ خواهد بود. بنابراین گزارش نتیجه این اندازه‌گیری می‌تواند

به صورت گزینه «۳» باشد.

«۳» -۳۳

(علی قائمی)

طبق قضیه کار – انرژی جنبشی، کار کل انجام شده روی جسم برابر با

تغییرات انرژی جنبشی آن است. بنابراین می‌توان نوشت:

$$W_t = \Delta K$$

$$\Rightarrow W_t + W_f = \frac{1}{2}mv_2^2 - \frac{1}{2}mv_1^2$$

$$\Rightarrow 0 - 600 = \frac{1}{2} \times 4 \times v_2^2 - \frac{1}{2} \times 4 \times 20^2 \Rightarrow v_2^2 = 100 \Rightarrow v_2 = 10 \frac{m}{s}$$

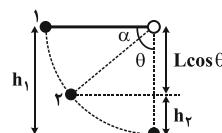
$$\Rightarrow \frac{v_2 - v_1}{v_1} \times 100 = \frac{10 - 20}{20} \times 100 = -50\%$$

«۳» -۳۴

(شادمان ویسی)

با در نظر گرفتن پایین‌ترین محل قرار گیری گلوله به عنوان مبدأ انرژی

پتانسیل گرانشی، در لحظه اول چون گلوله رها شده است، داریم:

(فسرو ارغوانی فرد)

گزینه «۱» - ۳۹

با استفاده از رابطه تغییر چگالی بر حسب تغییر دما، داریم:

$$\rho_2 = \rho_1 (1 - \beta \Delta T)$$

$$\Rightarrow \rho_2 = \rho_1 (1 - 3\alpha \times 2000)$$

$$\Rightarrow \alpha = 5 \times 10^{-5} \text{ K}^{-1}$$

(ناصر نوارزمی)

گزینه «۴» - ۴۰

مقدار گرمایی که گرمکن الکتریکی با توان خروجی P در مدت t می‌دهدبرابر با $Q = Pt$ است. حال برای جرم معینی از آب که از گرمکن به مدت

ثانیه گرمایی دریافت کرده، می‌توان نوشت:

$$\frac{Q = mc\Delta\theta, Q = Pt}{\theta_1 = 20^\circ \text{C}, \theta_2 = 50^\circ \text{C}} \rightarrow Pt = mc(\theta_2 - \theta_1) \quad (1)$$

در حالت دوم اگر m' جرم بخ ذوب شده با گرمایی دریافتی از گرمکنالکتریکی در مدت $\frac{t}{3}$ ثانیه باشد، خواهیم نوشت:

$$\frac{Q' = Pt}{L_F = \lambda \cdot c} \rightarrow P \frac{t}{3} = m' \times \lambda \cdot c \quad \text{آب} \Rightarrow Pt = 24 \cdot m' \cdot c \quad (2)$$

با مساوی قرار دادن طرف دوم رابطه‌های (۱) و (۲) نتیجه می‌شود:

$$24 \cdot m' \cdot c = 4 \cdot mc \quad \text{آب} \Rightarrow m' = \frac{1}{6} m$$

$$m'' = m - \frac{1}{6} m = \frac{5}{6} m \quad \text{جمله ذوب نشده}$$

(مسین مفروض)

گزینه «۴» - ۴۶

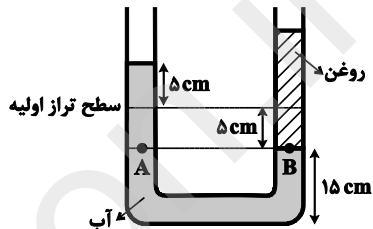
گزینه «۴» به این دلیل غلط است که معادله بیوستگی علت آن است.

(زهره آقامحمدی)

گزینه «۱» - ۳۷

پس از ریختن روغن در شاخه سمت راست و ایجاد تعادل، نحوه قرارگیری

آب و روغن به صورت زیر در می‌آید:

نقاط A و B هم‌تراز داخل یک مایع هستند، پس هم‌فشارند. داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 + \rho_{\text{آب}} gh_{\text{آب}} = P_0 + \rho_{\text{روغن}} gh_{\text{روغن}}$$

$$\rho_{\text{روغن}} h_{\text{آب}} = \rho_{\text{آب}} h_{\text{روغن}}$$

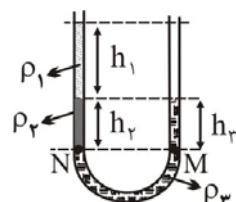
$$\Rightarrow 1 \times 10 = 0 / 8 \times h_{\text{روغن}} \Rightarrow h_{\text{روغن}} = 12 / 5 \text{ cm}$$

لذا فاصله سطح بالایی روغن تا پایین لوله برابر خواهد شد با:

$$12 / 5 + 15 = 27 / 5 \text{ cm}$$

(محصوله علیزاده)

گزینه «۳» - ۴۸

با توجه به برابری فشار در نقاط هم‌تراز یک مایع ساکن، داریم:

$$P_N = P_M$$

$$\Rightarrow P_0 + \rho_1 gh_1 + \rho_2 gh_2 = P_0 + \rho_2 gh_2$$

$$\Rightarrow 1 \times 10 + 2 \times 4 = 4 \rho_2$$

$$\Rightarrow \rho_2 = \frac{g}{4 \cdot \text{cm}^3}$$

$$W = \Delta U = \frac{3}{2}nR\Delta T \Rightarrow -3300 = \frac{3}{2} \times 1 \times 8 \times \Delta T \Rightarrow \Delta T = -275K$$

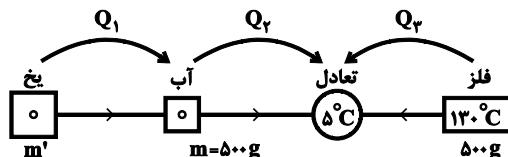
$$\Delta T = \Delta \theta = -275^\circ C$$

(ممدر، استاد پیمان)

«۴۳» گزینه

-۴۱ گزینه «۴»

با استفاده از طرحواره شکل زیر، چون اتلاف انرژی نداریم، می‌توان نوشت:

در فرایند همدمای bc، تغییر انرژی درونی صفر است. پس:

$$T_b = T_c \Rightarrow P_b V_b = P_c V_c \Rightarrow 4 \times V_b = 2 \times 6 \Rightarrow V_b = 3L$$

از طرفی چون گاز کامل و تک اتمی است، داریم:

$$\Delta U_{abc} = \Delta U_{ab} = \frac{3}{2}nR\Delta T$$

$$\Delta U_{abc} = \frac{3}{2}P\Delta V = \frac{3}{2} \times 4 \times 10^5 \times (3 - 2) \times 10^{-3}$$

$$\Rightarrow \Delta U_{abc} = 600J$$

(سعید شرق)

«۴۴» گزینه

-۴۲ گزینه «۱»

برای به دست آوردن دمای محل اتصال میله‌ها (θ)، با استفاده از رابطه

$$Q = \frac{kAt\Delta\theta}{L} \quad \text{می‌توان نوشت:}$$

$$H_{\text{آهن}} = H_{\text{نقره}} \Rightarrow \frac{k_{\text{آهن}} A_{\text{آهن}} \Delta\theta_{\text{آهن}}}{L_{\text{آهن}}} = \frac{k_{\text{نقره}} A_{\text{نقره}} \Delta\theta_{\text{نقره}}}{L_{\text{نقره}}}$$

$$\Rightarrow k_{\text{آهن}} (\theta - 20) = 5k_{\text{آهن}} (\theta - 20) \Rightarrow 6\theta = 180 \Rightarrow \theta = 30^\circ C$$

$$|Q_H| = 160000J$$

$$W = P \cdot t = 400 \times 60 = 24000J$$

$$W + Q_L = |Q_H| \Rightarrow Q_L = 160000 - 24000 = 136000J$$

$$K = \frac{Q_L}{W} = \frac{136000}{24000} = \frac{34}{6} = \frac{17}{3}$$

(فسرو ارغوانی فر)

-۴۳ گزینه «۱»

کار انجام شده روی گاز در فرایند بی‌دورو با تغییر انرژی درونی آن برابر

است:

شیوه ۱

(محمد وزیری)

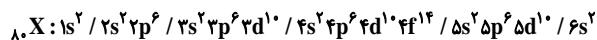
«۴۹- گزینه ۲»

در همه اتم‌ها به غیر از هیدروژن معمولی تعداد نوترون‌ها بزرگ‌تر یا مساوی تعداد پروتون‌هاست.

$$n + p = 200*$$

$$\begin{cases} n - e = 42 \\ e = p - 2 \end{cases} \Rightarrow n - (p - 2) = 42 \Rightarrow n - p = 40 \xrightarrow{*} \begin{cases} n = 120 \\ p = 80 \end{cases}$$

چون آرایش الکترونی اتم را خواسته، پس داریم:

همان‌طور که می‌بینید در این اتم ۱۲ الکترون با $= 0$ (زیر لایه S) وجود دارد.

(مرتضی کلایی)

«۵۰- گزینه ۴»

گزینه ۱: رنگ شعله نمک سولفات فلزات مختلف، متفاوت است.

گزینه ۲: اگر نور نشر شده از یک ترکیب لیتیم دار را از منشور عبور دهیم،

طیفی گستته از نوارهای رنگی مجزا به وجود می‌آید که به آن طیف نشری

خطی لیتیم می‌گویند. (مثل طیف نشری خطی سدیم و هیدروژن)

گزینه ۳: هر چه طول موج پرتوی الکترومغناطیس کوتاه‌تر باشد انرژی آن بیشتر است.

گزینه ۴: هر چه طول موج یک پرتو رنگی کوتاه‌تر باشد، پس از عبور از منشور میزان شکست پرتو و انحراف آن از مسیر اولیه بیش‌تر می‌شود.

(رسول عابدین زواره)

«۴۶- گزینه ۲»

تعداد نوترون + تعداد پروتون = عدد جرمی $\rightarrow {}_2^7 Li$

$$\text{جرم اتمی ایزوتوپ سبک} = 3 + 3 = 6 \text{ amu}$$

$$\frac{47}{50} \times 100 = 94\% \quad (\text{a}_2)$$

$$100 - 94 = 6\% \quad (\text{a}_1)$$

$$\frac{m_1 a_1 + m_2 a_2}{100} \Rightarrow \frac{6(6) + 94(1)}{100} = 6/94$$

$$0/36 + 0/94 = 6/94 \Rightarrow 0/94 m_2 = 6/94 - 0/36 = 6/58$$

$$\text{جرم اتمی ایزوتوپ سنگین} = \frac{6/58}{6/94} = 1.08 \text{ amu}$$

(شهرام شاهپروردی)

«۴۷- گزینه ۳»

اتم $^{12}_6 C$ دارای ۶ الکترون، ۶ پروتون و ۶ نوترون است.

$$m_C = 6 \times (1840 + 1850 + 1) me \Rightarrow m_C = 22146 me$$

$$m_C = 22146 me \times \frac{0/00054 \text{ amu}}{1 me} \times \frac{1/66 \times 10^{-24} \text{ g}}{1 \text{ amu}} me$$

$$\Rightarrow m_C = 1/985 \times 10^{-24} \text{ g}$$

(موس فیاط علیم‌مهدی)

«۴۸- گزینه ۳»

$$\text{مولکول } Cl_2 = 14/2g Cl_2 \times \frac{1 \text{ mol } Cl_2}{N_A Cl_2} \times \frac{N_A Cl_2}{1 \text{ mol } Cl_2} \text{ مولکول}$$

$$= (0/2N_A) Cl_2 \text{ مولکول}$$

$$? g CH_4 = 0/2N_A \text{ اتم} \times \frac{1 \text{ mol}}{N_A \text{ اتم}} \times \frac{1 \text{ mol } CH_4}{5 \text{ mol } \text{ اتم}}$$

$$\times \frac{16 \text{ g } CH_4}{1 \text{ mol } CH_4} = 0/64 \text{ g } CH_4$$

 $K \rightarrow K^+$ (Ar) آرایش $N \rightarrow N^{+}$ (Ne) آرایش

(مرتفع کلابی)

-۵۱ گزینه «۲»

آرایش الکترونی X^{+} به صورت زیر است: $Ca \rightarrow Ca^{+}$ (Ar) آرایش $I \rightarrow I^{-}$ (Xe) آرایش $Li \rightarrow Li^{+}$ (He) آرایش $O \rightarrow O^{+}$ (Ne) آرایش

(۴)

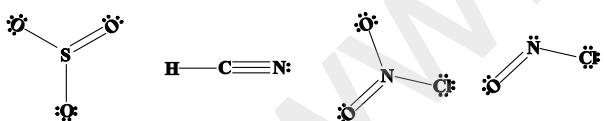
 $Mg \rightarrow Mg^{+}$ (Ne) آرایش $O \rightarrow O^{+}$ (Ne) آرایش $Na \rightarrow Na^{+}$ (Ne) آرایش $F \rightarrow F^{-}$ (Ne) آرایش

(همید زین)

-۵۴ گزینه «۳»

شمار الکترون‌های پیوندی $NOCl$ (a) برابر ۶، شمار الکترون‌هایپیوندی NO_2Cl (b) برابر ۸، شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی CN (c) برابر ۱ و شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی SO_3 (d) برابر ۸

است.

(مسین سلیمان)

-۵۵ گزینه «۳»

سدیم هیدروژن کربنات: $NaHCO_3$ سزیم یدید: CsI روی اکسید: ZnO لیتیم اکسید: Li_2O کروم (III) اکسید: Cr_2O_3

(مرتفع کلابی)

آرایش الکترونی X^{+} به صورت زیر است:

الف) درست. عنصر X متعلق به گروه ۱۷ جدول تناوبی است و در ترکیب

با فلزات به یون X^{-} تبدیل می‌شود.ب) درست. در این اتم، زیرلایه‌های $3d$ ، $3p$ و $3s$ از الکترون پر شده‌اند.

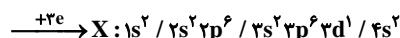
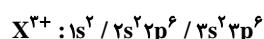
پ) نادرست.

$$\frac{\text{اه نورتون رامش}}{\text{اه نوتورپ رامش}} = \frac{80 - 35}{35} = \frac{9}{7}$$

ت) نادرست. عنصر X با عنصری با عدد اتمی ۱۷ هم گروه است.

(فرشته پور شعبان)

-۵۶ گزینه «۳»

بنابراین عنصر X به عناصر دسته d تعلق دارد و تفاوت عدد اتمی آن با

چهارمین گاز نجیب که Kr^{+} می‌باشد، ۱۵ است.

(مسعود علوی امامی)

-۵۷ گزینه «۲»

 $Mg \rightarrow Mg^{+}$ (Ne) آرایش $Br \rightarrow Br^{-}$ (Kr) آرایش $Na \rightarrow Na^{+}$ (Ne) آرایش $Se \rightarrow Se^{+}$ (Kr) آرایش

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

 $Mg \rightarrow Mg^{+}$ (Ne) آرایش $Cl \rightarrow Cl^{-}$ (Ar) آرایش

$$\text{ppm} = \frac{\text{حل شونده}}{\text{ محلول}} \times 10^6 \Rightarrow 96 = \frac{x}{10^6} \times 10^6 \Rightarrow x = 96 \text{ g S}$$

$$\Rightarrow \frac{96 \text{ g}}{1 \times 22} = \frac{x}{1 \times 98} \Rightarrow x = 294 \text{ g H}_2\text{SO}_4$$

(ممدر عظیمیان زواره)

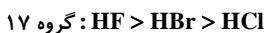
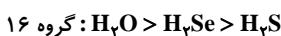
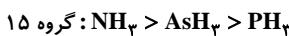
گزینه ۴» ۵۹

با توجه به با هم بیندیشیدم صفحه ۱۱۵ کتاب درسی که روند تغییرات نقطه

جوش ترکیب‌های هیدروژن‌دار ۳ عنصر اول گروه‌های ۱۵ و ۱۷ را نشان

می‌دهد:

مقایسه نقطه جوش برای ترکیب‌های هیدروژن‌دار هر گروه:

مقایسه نقطه جوش برای ترکیب‌های هیدروژن‌دار عناصر هم دوره گروه‌های ۱۴

تا ۱۷

$$\begin{cases} \text{H}_2\text{O} > \text{HF} > \text{NH}_3 \\ \text{H}_2\text{S} > \text{HCl} > \text{PH}_3 \end{cases}$$

(رسول عابدینی زواره)

گزینه ۳» ۶۰با توجه به نمودار، انحلال پذیری KNO_3 در ماهای ۴۵ و ۴۰ درجه

سلسیوس به ترتیب برابر ۷۰ و ۶۰ گرم در ۱۰۰ گرم آب است.

$$\frac{170 \text{ g}}{510 \text{ g}} = \frac{\text{حل شونده}}{\text{ محلول}} \Rightarrow \frac{70 \text{ g}}{x} \Rightarrow x = 210 \text{ g}$$

$$\frac{210}{510} = \frac{41}{100} \Rightarrow 41/2\%$$

$$\frac{10 \text{ ad}}{M} \Rightarrow C_M = \frac{10 \times 41/2 \times 1/7}{101}$$

$$\Rightarrow C_M = 6/93$$

$$\frac{170 \text{ g}}{510 \text{ g}} = \frac{10 \text{ g}}{x} \Rightarrow x = 30 \text{ g}$$

$$? \text{ mol KNO}_3 = 30 \text{ g KNO}_3 \times \frac{1 \text{ mol KNO}_3}{101 \text{ g KNO}_3} = 0.3 \text{ mol KNO}_3$$

(میلاد شیخ الاسلامی فیاوی)

گزینه ۳» ۵۶

ابتدا با استفاده از تناسب جرم حل شونده را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{180}{80} \mid \begin{array}{c} 90 \\ x \end{array} \Rightarrow x = 40 \text{ g}$$

$$90 - 40 = 50 \text{ g}$$

$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 100 = \frac{x'}{50 + x'} \times 100 \Rightarrow 20 = \frac{x'}{50 + x'} \times 100$$

$$\Rightarrow x' = 12/5 \text{ g}$$

$$12/5 = 12 \text{ g} / 5 \text{ g}$$

حال اختلاف جرم حل شونده در محلول ثانویه (پس از سرد کردن) با جرم رسوب خواهد بود:

$$40 - 12/5 = 22/5 \text{ g}$$

(میلاد شیخ الاسلامی فیاوی)

گزینه ۴» ۵۷

همه موارد صحیح می‌باشند.

عبارت «الف»: در هر ۱۰۰ گرم محلول استریل سدیم کلرید، ۹٪ گرم سدیم کلرید وجود دارد، پس در ۱۰۰۰ kg محلول استریل سدیم کلرید، ۹۰ kg سدیم کلرید وجود خواهد داشت.

عبارت «ت»: برای محاسبه جرم NaNO_3 در محلول ۵٪ جرمی به صورت

زیر عمل می‌کنیم:

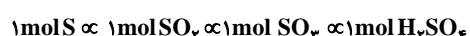
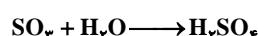
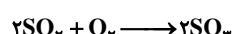
$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 100 = 5 \Rightarrow 5 = \frac{210}{40} \times 100$$

$$210 \Rightarrow 2 \text{ g}$$

(سراسری فارج از کشور تبریز - ۹۳)

گزینه ۱» ۵۸

ابتدا جرم گوگرد موجود در یک تن سوخت را بدست می‌آوریم.

دفترچه پاسخ

عمومی دوازدهم

(ریاضی، تجربی)

۱۳۹۹ خرداد ماه ۲۳

طراحان

محسن اصغری، حنیف افحتمی‌ستوده، داود تالشی، ابراهیم رضایی‌مقدم، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنجی‌خشش زمانی، الهام محمدی، افشنین محی‌الدین، مرتفعی مشاری، حسن وسکری	فارسی
محمد آقاصالح، محبوبه اتسام، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، محمدرضا فرهنگیان، علی فضلی‌خانی، مرتضی محسنی‌کبیر، فیروز نژادنجد، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی	دین و اندیشه

گزینشگران و پیراستاران

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مرتفعی مشاری	محمد حسین اسلامی	فریبا رئوفی
دین و اندیشه	محمد آقاصالح	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	صالح احصائی، محمد رضایی‌بقا، سکینه گلشنی محمدابراهیم مازنی	بهزاد احمدپور	محدثه پرهیز کار
		دبورا حاتانیان	معصومه شاعری		

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مسئول دفترچه	فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه، فریبا رئوفی
صفحه آراء	زهرا تاجیک
نظارت چاپ	علیرضا سعدآبادی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

(مرتضی منشاری - اردبیل)

دوای به معنای «مرکب دان» و جوهر به معنای «مرکب» است و ترادف ندارند.
(زبان فارسی)

(کاظم کاظمی)

عالیم: متمم / عشق: متمم (برای عالم افسرده مشاطه‌ای چون عشق وجود ندارد).

۶۹- گزینه «۲»

دوای به معنای «مرکب دان» و جوهر به معنای «مرکب» است و ترادف ندارند.

(زبان فارسی)

فارسی ۲**۶۱- گزینه «۴»**

معنی درست واژه‌ها:

ج) صیل: بخشش / د) پالیز: باغ، گلزار، کشتزار

(مرتضی منشاری - اردبیل)

(لغت)

۶۲- گزینه «۴»

«سرزنش» از معانی «ملالت» نیست.

لاملت: سرزنش

(کاظم کاظمی)

(لغت)

۶۳- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، «غزا» نادرست است و باید به صورت «قضا» اصلاح شود: نمی‌توان

تقدیر و سرنوشت را تغییر داد.

(اما)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

خالیگر و آشپز ← خالیگر و آشپز / مزالت و خواری ← مذلت و خواری / ترجیه و برتری

← ترجیح و برتری

(اما)

۶۴- گزینه «۱»

رواج چهارپاره از دوره مشروطه بوده و تاکنون ادامه یافته است.

(تاریخ ادبیات)

۶۵- گزینه «۴»

مفهوم بیت گزینه «۱»: حسن خلق یا توصیه به خوش اخلاقی

مفهوم عبارت صورت سوال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: ترک تعلقات و دعوت به کسب

بینش است.

(مفهوم)

۶۶- گزینه «۲»

چشم نرم حس‌آمیزی است یعنی «نگاه نرم» / تناسب: «گل و خار» و «پا و چشم»

تشرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تشخیص ندارد. تناسب: «صیاد و شکار»

گزینه «۳»: حسن تعلیل ندارد. تضاد: «استر و کچ فثار»

گزینه «۴»: تلمیح ندارد. واج‌آرایی: تکرار صوت «ا»

(آرایه)

۶۷- گزینه «۱»

استعاره: کانون استعاره از اوهام

تسبیه: مجلس اوهام (اضافه تسبیه)

کنایه: «گرم داشتن مجلس» کنایه از «پر رونق داشتن محفل» / «آتش در جایی زدن»

کنایه از «بلود کردن»

(آرایه)

۶۸- گزینه «۱»

حرف «و» در هر دو مصraع بیت گزینه «۱»، حرف «ربط» است و در این گزینه نقش

تبیعی «عطوف» به کار نرفته است.

تشرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «خود» بدل از «تو» است.

گزینه «۳»: «بنده» در بار دوم تکرار مستند است.

گزینه «۴»: «ایین سروری» معطوف است.

(زبان فارسی)

(مریم شمیرانی)

۷۱- گزینه «۱»

تشرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: عمرو اسب تازاند و گرد و خاک به هوا بلند کرد.

گزینه «۳»: عمرو بازویش را بالا برد.

گزینه «۴»: آسمان از سهمناکی آن جنگ ترسید.

(مفهوم)

(ابراهیم رضایی مقدم-لاهیجان)

۷۲- گزینه «۱»

مفهوم بیت گزینه «۱»: حسن خلق یا توصیه به خوش اخلاقی

مفهوم عبارت صورت سوال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: ترک تعلقات و دعوت به کسب بینش است.

(مفهوم)

(مریم شمیرانی)

۷۳- گزینه «۳»

در صورت سوال عزم و همت بر زور بازو ترجیح داده شده، در حالی که در گزینه «۳»

شاعر معتقد است با زور بازو کارها پیش می‌رود.

تشرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: بول و ثروت بهتر از زور بازوست.

گزینه «۲»: بخت و اقبال بهتر از زور بازوست.

گزینه «۴»: سعی و تلاش بهتر از زور بازوست.

(مفهوم)

(مسن اصغری)

۷۴- گزینه «۳»

در آیه صورت سوال حضرت موسی (ع) و حضرت هارون (ع)، مورد خطاب واقع

شده‌اند و از آن‌ها خواسته شده تا در مقابل دشمن و مخالف (فرعون) به نرمی و مدارا

سخن گویند. این مفهوم «مدارا با مخالف» در بیت گزینه «۳» نیز مطرح شده است.

تشرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: با دشمنان خود مدرا نکن (نم سخن نگو)، زیرا مغور می‌شوند.

گزینه «۲»: مفهوم مقابل آیه صورت سوال است: «در مقابل دشمن سرکش مدرا نکن»

گزینه «۴»: فریب ناتوانی دشمن مکار و حیله‌گر را مخواست.

(مفهوم)

(مسن و سکری- ساری)

۷۵- گزینه «۱»

بیت نخست گزینه «۱» می‌گوید: «زخمی که عاشق در راه عشق می‌خورد، مرهم

است که اگر این زخم نباشد برای عاشق غم و ناراحتی است.

بیت دوم می‌گوید: «برای کشتن عاشق نیاز به شمشیر نیست، از معشوق برای او بگو،

او (عاشق) خود جان می‌سپارد.»

تشرح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: تقابل عشق و عقل و نیز چیرگی عشق بر عقل.

گزینه «۳»: شنوندۀ خوب سبب می‌شود که سخنور بهتر ارائه مطلب کند.

گزینه «۴»: بازگشت به مبدأ اصلی و رهایی از قفس دنیا برای رسیدن به عالم بالا.

(مفهوم)

گزینه «۳» (محمد آخصالح)

نهاد مقدس خانواده با آمدن فرزندان کامل می‌شود و آیه شریفه «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَوْجَاهًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَخَفْدَةً...» به فرزندآوری اشاره دارد و عدم توجه به آن را نشانه ایمان به باطل: «فَإِنَّ الظَّالِمِيْلَ يَؤْمِنُونَ» و کفر به نعمت (نه نشانه) خدا می‌داند: «وَبِنَعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكُفُّرُونَ».

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

گزینه «۴» (محمد آخصالح)

عصمت و پاکی اهل بیت از جمله امام علی (ع) از آیه تطہیر قابل برداشت است و اخوت، وصایت و خلافت ایشان از حادثه مراسم دعوت خویشان قابل برداشت است و انذر خویشان با مراسم دعوت خویشان ارتباط دارد.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

گزینه «۳» (مرتضی محسنی کبر)

- بنا نمودن جامعه‌ای دینی براساس عدالت در حیطه عمل است.
- ایمان خدای یگانه و دوری از شرک در حیطه ایمان است.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

گزینه «۳» (محمد رضا فرهنگیان)

در مقابل تعصبات قومی و قبیله‌ای ایستادن؛ تلاش برای برقراری عدالت و برابری ثروت را ملاک برتری نشمندن؛ مبارزه با فقر و محرومیت

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

گزینه «۳» (محمد رضا یاقا)

اینکه طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند، مربوط به چالش «تبديل حکومت عدل نبوي به سلطنت» است؛ زیرا شاخصه‌های قدرت و ثروت، مربوط به سلطنت استند.

اینکه حاکمان تلاش می‌کردند تا افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند، مربوط به شرایط نامناسب» است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۹۳)

گزینه «۳» (امین اسدیان پور)

انتخاب شیوه‌های درست مبارزه؛ امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزینند؛ به گونه‌ای که هم تکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود و هم روش زندگی امامان (ع) به نسل‌های آینده معرفی گردد.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۳۰)

گزینه «۲» (محمد آخصالح)

اداره موقوف تر جامعه اسلامی؛ اولویت دادن به اهداف اجتماعی آسان‌تر شدن هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی؛ مشارکت در نظرات همگانی

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۳۱)

گزینه «۲» (فیروز تزاده‌نیف - تبریز)

تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و برکنار کردن حاکمان ستمگر، یکی از علائم، پیروی از امام عصر (ع) است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۱۷)

گزینه «۴» (سید احسان هندری)

آیه ۲۶ سوره یونس: «مَنْ كَانَ يَرِيدُ الْغَرََّ فَلَلَهُ الْغَرََّ جَمِيعًا».
بنایه تعبیر پیامبر اکرم (ص)، حوان و نوجوانی که هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است، به آسمان نزدیک‌تر است.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

دین و زندگی ۲

گزینه «۴» (محمد رضا یاقا)

طبق آیات سوره مبارکه عصر، راه خروج و رهابی از زیان همگانی که در عبارت «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّيْرَ» بیان شده، ایمان و عمل صالح و سفارش به حق و صبر است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۴)

گزینه «۳» (محمد رضا یاقا)

آنکه در دوری به حکم طاغوت عمل می‌کنند، ایمانشان پنباری بیش نیست و شیطان آنان را به گمراهی دور و درازی می‌برد. این مفهوم در آیه «لَا تَرَى إِلَيَّ الَّذِينَ يَرَمُّونَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيَّكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قِبْلَكَ بُرِدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيَّ الْطَّاغُوتِ وَقَدْ أَمْرَوْا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَبُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» آیا ندیدهای کسانی که گمان می‌کنند به آن چه بر نازل شده و به آن چه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می‌خواهند دوری به نزد طاغوت بزنند، حال آن که به آن دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دور و درازی بکشاند. بیان شده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۵)

گزینه «۲» (محمد رضا فرهنگیان)

طبق آیه شریفه «وَمَا كَنْتَ تَنْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُلَهُ بِيَمِينِكَ إِذَا لَرَاتَ الْمُطْلَوْنَ؛ وَپیش از آن، هیچ نوشته‌ای را نمی‌خواندی و با دست خود، آن را نمی‌نوشته که در آن صورت، اهل باطل به شکل می‌افتادند»، اگر پیامبر (ص) درس خوانده بود، جا داشت کج اندیشان در مورد الهی بودن قرآن به شک بیفتند.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۴)

گزینه «۲» (امیر المؤمنین علی (ع))

امیر المؤمنین علی (ع) در «عهدنامه مالک‌اشتر» مسئولیت کارگزاران را بیان کرده است و می‌فرماید: «... در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی بخشند» و «... عدای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش دهند. سپس برای رفع مشکلات آنان عمل کن ... زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند».

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۳۲)

گزینه «۴» (مرتضی محسنی کبر)

وقتی مردم از محتوای آیه ولایت «أَنَّمَا وَلِيَكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا إِذَا يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الرِّزْكَةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ» همانا ولی شما فقط خداوند و رسول او و کسانی‌اند که ایمان آورده‌اند. همان ایمان آورندگانی که نماز را بر پا می‌دارند و در حال رکوع زکات می‌دهند» با خبر شده بودند، تکمیر گفتند و رسول خدا (ص) نیز، ستایش و سپاس خداوند را به جا آورد و یکی از ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان در این آیه، اقامه نماز می‌باشد. (الذین یقیمون الصلاة).

(دین و زندگی ۲، صفحه ۶۵)

گزینه «۲» (مرتضی محسنی کبر)

با توجه به آیه شریفه «وَمِنْ يَتَغَيَّرْ فَلَلَهُ الْغَرَّ» فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرين: و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود». خسزان اخروی به دلیل برگزیدن دینی به جز اسلام است و این آیه بر پایه‌نیزی پیروان انبیاء گذشته به پیروی از پیامبر اسلام (ص) تأکید می‌کند.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۳۱)

نقد و نظریه کارشناسی کارشناسی

آزمون «۲۳ خرداد ۹۹» اختصاصی دوازدهم ریاضی (نظام جدید)

جدیدآورندگان

نام درس	فرمایش
فیزیک ۲	خسرو ارغوانی فرد - زهره آقامحمدی - عبدالرضا امینی نسب - محمدعلی راست پیمان - مصیب قنبری - محسن قندچلر - علیرضا گونه - غلامرضا محبی - احسان محمدی - حسین مخدومی - شادمان ویسی
شیمی ۲	سیدسحاب اعرابی - عبدالحمید امینی - حسن ذاکری - آروین شجاعی - مسعود علوی امامی - روح الله علیزاده - امیر قاسمی - مرتضی کلایی - بابک محب - سید طها مصطفوی - امیرحسین معروفی - علی نوریزاده - محمدرضا یوسفی

گروه علمی

شیمی ۲	فیزیک ۲	نام درس
ایمان حسین نژاد	سیدعلی میرنوری	گزینشگر
سهند راحمی پور مرتضی خوش کیش محمد رسول یزدان	امیر محمودی انزایی	گروه ویراستاری
مصطفی رستم آبادی	سیدعلی میرنوری	ویرایش استاد
ایمان حسین نژاد	بابک اسلامی	مسئول درس

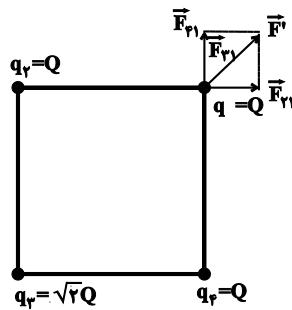
گروه شنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
عادل حسینی	مسئول دفترچه
مسئول دفترچه: آتنه اسفندیاری	گروه مستندسازی
حسن خرمجو - ندا اشرفی	حروف نگار و صفحه آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قائم‌چی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۶۴۶۳-۲۱

$$F_{r1} = F_{r2} = k \frac{Q^r}{a^r} \Rightarrow F' = \sqrt{2} k \frac{Q^r}{a^r}$$

$$F_{r1} = \sqrt{2} k \frac{Q^r}{a^r}$$

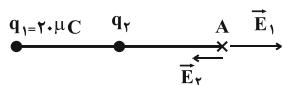
$$F'_T = \sqrt{2} k \frac{Q^r}{a^r} + \frac{\sqrt{2}}{2} k \frac{Q^r}{a^r} = \frac{3\sqrt{2}}{2} k \frac{Q^r}{a^r}$$

و در نهایت:

$$\frac{F'_T}{F_T} = \frac{\frac{3\sqrt{2}}{2} k \frac{Q^r}{a^r}}{\frac{\sqrt{2}}{2} k \frac{Q^r}{a^r}} = 3$$

(زهمه آقامحمدی)

گزینه ۲ «۲» - ۹۳

با توجه به اینکه با کاهش بار q_r , میدان خالص افزایش یافته است، پس

علامت q_r با $q_γ$ مخالف است، یعنی $q_r < 0$.

$$E_r = E_1 - E_γ = E_{\text{خالص}} \quad (1)$$

اگر اندازه بار q_r , > 0 , درصد کاهش یابد، با توجه به رابطه اندازه میدان

حاصل از بار نقطه‌ای ($E = k \frac{|q|}{r^r}$), اندازه میدان الکتریکی هم > 0 درصد

کاهش می‌یابد. پس داریم:

$$E'_r = E_1 - 0 / \lambda E_γ = 1 / 2 E \quad (2)$$

از روابط (1) و (2) داریم:

$$E_1 - 0 / \lambda E_γ = 1 / 2 (E_1 - E_γ)$$

$$0 / \lambda E_γ = 0 / 2 E_1 \Rightarrow E_1 = 2 E_γ \Rightarrow k \frac{|q_1|}{r_1^r} = 2 \left(k \frac{|q_r|}{r_r^r} \right)$$

$$\frac{2}{400} = \sqrt{2} \left(\frac{|q_r|}{100} \right) \Rightarrow |q_r| = 2 / 5 \mu C \Rightarrow q_r = -2 / 5 \mu C$$

(فسرو ارغوانی فر)

فیزیک ۲

گزینه ۳ «۳» - ۹۱

در ابتدا نیروی که دو کره به یکدیگر وارد می‌کنند، برابر است با:

$$F_1 = \frac{k |q_1| |q_r|}{r^r} = \frac{k \times 2 / 5 \times 22 / 5}{r^r} \times 10^{-12} (N)$$

پس از اینکه دو کره به یکدیگر تماس داده می‌شوند، بار هر یک برابر خواهد شد با:

$$q'_1 = q'_r = \frac{22 / 5 + 2 / 5}{2} = 15 \mu C$$

در نتیجه نیروی که بر هم وارد می‌کنند، برابر است با:

$$F_r = \frac{k \times 15 \times 15}{r^r} \times 10^{-12} (N)$$

درصد تغییرات نیرو برابر است با:

$$\frac{F_r - F_1}{F_1} \times 100 = \left(\frac{F_r}{F_1} - 1 \right) \times 100$$

$$= \left(\frac{15 \times 15}{22 / 5} - 1 \right) \times 100 = \frac{100}{3} \% \approx 33 / 3 \%$$

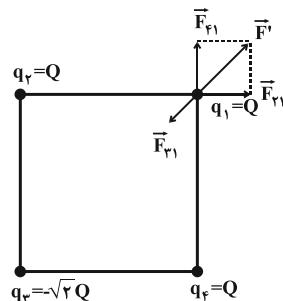
(علیرضا کوزه)

گزینه ۴ «۴» - ۹۲

در هر حالت با استفاده از قانون کولن، اندازه نیروی برایند را محاسبه

می‌کنیم:

حالت اول:

$$F_{r1} = F_{r2} = k \frac{Q^r}{a^r} \Rightarrow F' = \sqrt{2} k \frac{Q^r}{a^r}$$

$$F_{r1} = \frac{\sqrt{2} k Q^r}{a^r}$$

$$F_T = \sqrt{2} k \frac{Q^r}{a^r} - \frac{\sqrt{2}}{2} k \frac{Q^r}{a^r} = \frac{\sqrt{2}}{2} k \frac{Q^r}{a^r}$$

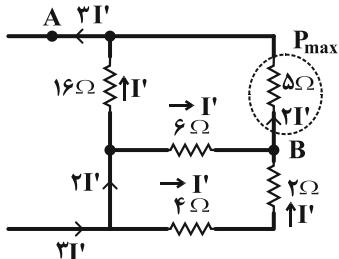
حالت دوم:

(غلامرضا مینی)

گزینه «۲»

ابتدا جریان عبوری از هر یک از مقاومت‌ها را برحسب I' به صورت زیر محاسبه می‌کنیم. دقت کنید که مجموع افزایش و کاهش پتانسیل در هر حلقه صفر است.

به کمک رابطه $P = RI^2$ ، بیشترین توان مصرفی مربوط به مقاومت 5Ω نشان داده شده است. بنابراین داریم:

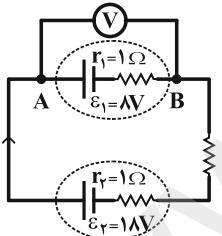
$$P_{\max} = RI'^2 \xrightarrow{R=5\Omega} 20 = 5(2I')^2 \Rightarrow I' = 1A$$

ولت سنج ایده‌آل اختلاف پتانسیل دو سر همین مقاومت 5Ω را نشان می‌دهد:

$$V = IR \xrightarrow{I=2I'=2A, R=5\Omega} V = 10V$$

(ممدرعلی راست‌پیمان)

گزینه «۱»

چون $\epsilon_1 > \epsilon_2$ است، جریان در مدار ساعتگرد خواهد بود. اگر در جهت جریان از نقطه A به نقطه B برویم و اختلاف پتانسیل دو سر اجزای مدار را جمع جبری کنیم، داریم:

$$V_A - \epsilon_1 - Ir_1 = V_B$$

$$\Rightarrow V_A - V_B = \epsilon_1 + Ir_1 \Rightarrow 10 = 1 + 1 \times 1 \Rightarrow I = 2A$$

در این مدار، مولد ϵ_2 تولیدکننده و مولد ϵ_1 و مقاومت R مصرفکننده هستند. بنابراین:

$$(P_{\text{خروجی}})_2 = (P_{\text{ورودی}})_1 + P_R$$

$$\Rightarrow \epsilon_2 I - r_2 I^2 = \epsilon_1 I + r_1 I^2 + P_R$$

$$\Rightarrow 18 \times 2 - 1 \times 2^2 = 1 \times 2 + 1 \times 2^2 + P_R \Rightarrow P_R = 12W$$

(عبدالرضا امینی نسب)

گزینه «۴»

می‌دانیم ظرفیت خازن تخت از رابطه $C = kE \frac{A}{d}$ بدست می‌آید. داریم:

$$\frac{C'}{C} = \frac{k'}{k} \times \frac{d}{d'} = \frac{1}{10} \times \frac{4}{2} = 0 / 2 \Rightarrow C' = 0 / 2C$$

از طرفی چون خازن به مولد متصل است، بنابراین ولتاژ دو سر آن ثابت بوده

$$U = \frac{1}{2} CV^2 \text{ محاسبه می‌شود. داریم:}$$

$$\frac{U'}{U} = \frac{C'}{C} = 0 / 2 \Rightarrow U' = 0 / 2U$$

در نهایت داریم:

$$\frac{\Delta U}{U} \times 100 = \frac{U' - U}{U} \times 100 = \frac{0 / 2U - U}{U} \times 100$$

$$= -8 / 8 \times 100 = -80\%$$

علامت منفی نشان دهنده کاهش انرژی خازن است.

(مسیم مفروضی)

گزینه «۲»

با بستن کلید k، مقاومت معادل کل مدار کم (زیرا لامپ‌های L_۱ و L_۲ موازی شده و مقاومت معادل در اجزای موازی همواره از مقاومت تک تک آن‌ها کمتر است) و جریان عبوری از مدار بیشتر می‌شود. از این رو جریان آمپرسنج ایده‌آل A_۱ بیشتر می‌گردد. بهمین دلیل، اختلاف پتانسیل دو سر لامپ L_۱ نیز بیشتر شده و لذا باید اختلاف پتانسیل دو سر لامپ L_۲ کم شود. (زیرا V_{L_۱} + V_{L_۲} = ε که مقداری ثابت است و با افزایش V_{L_۱} باید V_{L_۲} کاهش یابد) و در نتیجه جریان آمپرسنج ایده‌آل A_۲ کاهش می‌یابد.

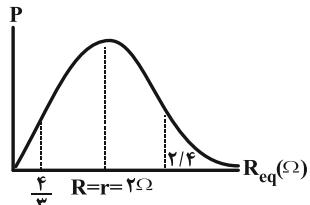
(زهره آخامحمدی)

گزینه «۱»

اگر مقاومت معادل را با R_{eq} و مقاومت متغیر را با R نشان دهیم، داریم:

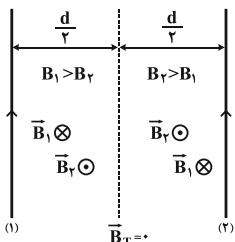
$$R_{\text{eq}} = \frac{4R}{4+R} \begin{cases} R = 2\Omega \Rightarrow R_{\text{eq}} = \frac{4}{3}\Omega \\ R = 6\Omega \Rightarrow R_{\text{eq}} = 2 / 4\Omega \end{cases}$$

يعني با تغییر R، مقاومت معادل بین 2Ω تا $\frac{4}{3}\Omega$ یا $4\Omega / 2$ اهم تغییر می‌کند.

با توجه به نمودار توان خروجی مولد بر حسب R_{eq} یعنی مقاومت معادل،

می‌توان نتیجه گرفت که P ابتدا افزایش، سپس کاهش می‌یابد.

یعنی با حرکت از نزدیکی سیم (۱) به سمت سیم (۲)، میدان برایند ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

در مدتی که میدان کاهش می‌یابد، طبق قانون لنز جریان به گونه‌ای در حلقه القاء می‌شود که با این کاهش شار مخالفت کند. یعنی جریان ساعتگرد در حلقه القاء می‌شود.

در مدتی که میدان در حال افزایش است، طبق قانون لنز جریان به گونه‌ای در حلقه القاء می‌شود که با این افزایش شار مخالفت کند و بنابراین در این حالت نیز جریان ساعتگرد در حلقه القاء خواهد شد.

(ممیب قنبری)

«۲» - ۱۰۳

$$|\varepsilon| = \left| -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \right| \xrightarrow{\Delta \Phi = A \cdot \Delta B} \text{سطح ثابت است، پس تغییرات ندارد.} \Rightarrow |\varepsilon| = \left| -N \frac{A \Delta B}{\Delta t} \right|$$

$$\Rightarrow |\varepsilon| = 100 \times 12 \times 10^{-4} \times \frac{[4 \times 10^{-1} - 2 \times 10^{-1}]}{6 \times 10^{-4}} = 40 \text{ V}$$

(ممدر علی راست پیمان)

«۱» - ۱۰۴

ابتدا ضریب القواری سیم‌لوله آرمانی را به دست می‌آوریم:

$$L = \mu_0 \frac{N^2 A}{l} \Rightarrow L = \frac{4\pi \times 10^{-7} (2000)^2 \times 40 \times 10^{-4}}{31/4 \times 10^{-2}}$$

$$\Rightarrow L = \frac{4 \times 10^{-7} \times 4 \times 10^6 \times 40 \times 10^{-4}}{10^{-1}} = 64 \times 10^{-3} \text{ H}$$

لذا انرژی ذخیره شده در سیم‌لوله برابر است با:

$$U = \frac{1}{2} L I^2 \Rightarrow U = \frac{1}{2} \times 64 \times 10^{-3} \times 5^2 = 32 \times 25 \times 10^{-3} = 0.8 \text{ J}$$

(ممسن قندر پلر)

«۱» - ۱۰۵

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{N_2}{N_1} \Rightarrow \frac{V_2}{240} = \frac{30}{N_1} \Rightarrow V_2 = \frac{30 \times 240}{N_1} V \quad \text{در شکل (۱):}$$

$$\frac{V'_2}{V'_1} = \frac{N'_2}{N'_1} \Rightarrow \frac{V'_2}{200} = \frac{40}{N'_1} \Rightarrow V'_2 = \frac{40 \times 200}{N'_1} V \quad \text{در شکل (۲):}$$

ولتاژهای خروجی برابر هستند. در نتیجه:

$$V_2 = V'_2 \Rightarrow \frac{30 \times 240}{N_1} = \frac{40 \times 200}{N'_1} \Rightarrow \frac{N_1}{N'_1} = \frac{30 \times 240}{40 \times 200} \Rightarrow \frac{N_1}{N'_1} = \frac{9}{10}$$

(اصسان محمدی)

«۱» - ۹۹

گزینه «۲»: در مواد رسانای فلزی، با افزایش دما، تعداد حاملهای بار الکترون‌های آزاد تقریباً ثابت می‌ماند و این عبارت نادرست است.

گزینه «۳»: دیودها، از دسته رساناهای غیراهمی هستند و این جمله نادرست است.

گزینه «۴»: با دو برابر شدن طول رسانا، سطح مقطع آن نصف شده و در

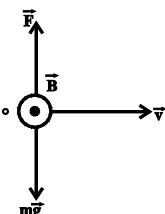
$$\text{نتیجه طبق رابطه } R = \rho \frac{L}{A}, \text{ مقاومت } 4 \text{ برابر می‌شود.}$$

(علیرضا کوهن)

«۲» - ۱۰۰

با توجه به قاعدة دست راست، چون نیروی وزن به سمت پایین بر ذره وارد می‌شود، برای آن که مسیر حرکت تغییری نکند، باید نیروی مغناطیسی به سمت بالا وارد شود و نیروی وزن را خنثی کند. بنابراین میدان مغناطیسی باید به سمت جنوب باشد.

$$\begin{aligned} F &= mg \Rightarrow |q| v B \sin \theta = mg \\ &\Rightarrow 40 \times 10^{-6} \times 25 \times B \times 1 = 5 \times 10^{-5} \times 10 \\ &\Rightarrow B = 0 / 5 \text{ T} = 5 \times 10^{-3} \text{ G} \end{aligned}$$

(عبدالرحمان امینی نسب)

«۳» - ۱۰۱

ابتدا به کمک رابطه میدان مغناطیسی در مرکز پیچه، تعداد دورهای پیچه را

$$B = \frac{\mu_0 N I}{2R} \Rightarrow 4 \times 10^{-4} = \frac{4\pi \times 10^{-7} \times N \times 2}{2 \times 5 \times 10^{-2}}$$

$$\Rightarrow 4 \times 10^{-4} = 8\pi \times 10^{-9} \times N \Rightarrow N = \frac{4 \times 10^{-4}}{8\pi \times 10^{-9}} \Rightarrow N = \frac{50}{\pi} \text{ دور}$$

اکنون به کمک رابطه $L = 2\pi R \cdot N$ ، طول سیم را محاسبه می‌کنیم، داریم:

$$L = 2\pi R \cdot N = 2\pi \times 5 \times \frac{50}{\pi} = 50 \text{ cm}$$

(شادمان ویسی)

«۱» - ۱۰۲

چون جریان‌ها همسو، همان‌دماهه هستند، برآیند آن‌ها در وسط فاصله بین دو سیم صفر است.

شمي ۲

- ۱۰۶ گزینه «۴»

(مرتفع کلاین)

از آنجایی که در یک دوره، تعداد لایه‌های الکترونی ثابت است و تعداد پروتون‌های هسته عناصر افزایش می‌یابد، نیروی جاذبه هسته به الکترون‌های لایه ظرفیت نیز از چپ به راست افزایش می‌یابد.

- ۱۰۷ گزینه «۱»

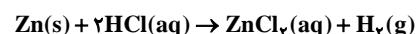
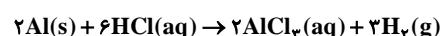
گزینه «۱» نادرست است. همان‌طور که در جدول صفحه ۱۲ و نمودار صفحه ۱۳ کتاب درسی نشان داده شده است، شاع اتمی عنصر A (Li) بیشتر از شاع عنصر H (Cl) می‌باشد.

گزینه «۲» درست است. در جدول تناوبی به‌طور کلی، هر چه به سمت چپ و باین برویم، خصلت فلزی افزایش می‌یابد.

گزینه «۳» درست است. همان‌یون Na^+ و D^- ، همان‌یون F^- می‌باشد که هر دو آرایش گاز نجیب Ne را دارند؛ بنابراین شاع یون E^+ به دلیل بیش‌تر بودن تعداد پروتون‌های هسته، کوچک‌تر از D^- است. گزینه «۴» درست است. واکنش‌پذیری عناصر گروه ۱ بیش‌تر از عناصر هم‌دوره گروه ۲ بوده و به همین دلیل، سرعت و شدت واکنش فلز (Na) E با عنصر D (F) نسبت به فلز Mg (F) با عنصر D (F) بیش‌تر است.

- ۱۰۸ گزینه «۳»

(سیده‌سالاب اعرابی)

فرض می‌کنیم x مول Al و y مول Zn داریم:

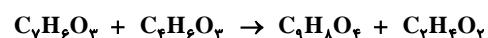
$$\begin{cases} 27x + 65y = 197 / 5 \\ \frac{3}{2}x + y = 5 / 75 \text{ mol H}_2 \end{cases} \Rightarrow$$

با حل این دستگاه داریم:

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 2 / 5 \text{ mol Al} \\ y = 2 \text{ mol Zn} \end{cases} \Rightarrow \text{Al} = \frac{67 / 5}{197 / 5} \times 100 \approx 34 / 18 \%$$

- ۱۰۹ گزینه «۴»

(عبدالحمید امین)

استیک اسید آسپرین استیک اندرید سالیسیلیک اسید

$$\times \frac{14\text{ g C}_7\text{H}_6\text{O}_2}{138\text{ g C}_7\text{H}_6\text{O}_2} \times \frac{1\text{ mol C}_7\text{H}_6\text{O}_2}{14\text{ g C}_7\text{H}_6\text{O}_2} = 4 / 14 \text{ g}$$

$$\times \frac{1\text{ mol C}_9\text{H}_8\text{O}_4}{18\text{ g C}_9\text{H}_8\text{O}_4} \times \frac{18\text{ g C}_9\text{H}_8\text{O}_4}{4\text{ g}} = 5 / 4 \text{ g}$$

$$\text{مقدار عملی} = \frac{3 / 4}{5 / 4} \times 100 = 63\% \quad \text{مقدار نظری} = \frac{3 / 4}{5 / 4} \times 100 \approx 63\%$$

(بایک مصب)

- ۱۱۰ گزینه «۲»

عبارت‌های اول و چهارم درست هستند. اما بررسی عبارت‌های نادرست: در عبارت دوم، بیش از ۲ کربن و در عبارت سوم آلکانی با نام ۴-متیل هگزان نداریم ضمناً از ایزومر راستزنگیر بوتان در پر کردن گاز فندک استفاده می‌شود.

(امیرحسین معروفی)

- ۱۱۱ گزینه «۴»

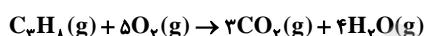
$$\frac{\text{هدش ملایم را درق}}{\text{امد ریخت} \times \text{هدم مر}} = \frac{\text{مزی وی امرگ}}{\text{تی فرط}}$$

$$c = \frac{q}{m \cdot \Delta T} = \frac{117 / 5 \text{ J}}{10 \text{ g} \times 50^\circ \text{ C}} = 23 / 5 \times 10^{-2} \frac{\text{J}}{\text{g} \cdot \text{C}}$$

(مسعود علوی‌امامی)

- ۱۱۲ گزینه «۱»

معادله موازن شده به صورت زیر می‌باشد:

$$20\text{ g O}_2 \times \frac{1\text{ mol O}_2}{32\text{ g O}_2} \times \frac{20 \cdot 56 \text{ kJ}}{5 \text{ mol O}_2} = 257 \text{ kJ}$$

$$\frac{25 / 7}{56} \frac{\text{J}}{\text{g} \cdot {}^\circ \text{C}} \Rightarrow Q = mc\Delta\theta$$

$$\Rightarrow 257 \times 10^3 = m \times \frac{25 / 7}{56} \times 160 \Rightarrow m = 350 \text{ g}$$

(آرین شباء)

- ۱۱۳ گزینه «۳»

ابتدا برای به‌دست آوردن واکنش هدف، واکنش ۱ را در ۴-واکنش ۲ را در

+ واکنش ۳ را در ۲+ ضرب می‌کنیم، بنابراین:

$$\Delta H = -4\Delta H_1 + \Delta H_2 + 2\Delta H_3 = -260 \text{ kJ}$$

سپس از استوکیومتری داریم:

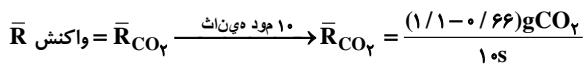
$$\times \frac{14\text{ g E}}{10\text{ g E}} \times \frac{1\text{ mol E}}{\text{نالخلص}} \times \frac{\text{نالخلص}}{\text{خالص}} = 20 \text{ g E}$$

$$\times \frac{26 \text{ kJ}}{5 \text{ mol E}} = 20.8 \text{ kJ}$$

$$\bar{R}_{HCl} = 5 \times 10^{-4} \frac{\text{mol}}{\text{s}} \times \frac{60\text{s}}{1\text{min}} = 3 \times 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

گزینه «۴»:

$$\times \frac{1\text{mol CO}_2}{44\text{g CO}_2} = 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$\bar{R}_{CaCl_2} = \bar{R}_{CO_2}$$

$$\bar{R}_{CO_2} = \frac{(1/48 - 1/14)g CO_2}{10\text{s}} \xrightarrow{10\text{ ثانیه پنجم}}$$

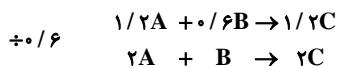
$$\times \frac{1\text{mol}}{44\text{g}} = 1/14 \times 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$\frac{\text{سرعت متوسط واکنش در } 10 \text{ ثانیه دوم}}{\text{سرعت متوسط تولید CaCl}_2 \text{ در } 10 \text{ ثانیه پنجم}} = \frac{10^{-3} \frac{\text{mol}}{\text{s}}}{\frac{1/14 \times 10^{-3} \text{ mol}}{\text{s}}} = 9$$

(علی نوری زاده)

گزینه «۲»:

با توجه به تغییرات مول مواد، ضرایب استوکیومتری مواد در معادله واکنش به دست می‌آید.

در ابتدا $1/2$ و $1/2$:

طبق نمودار $2X - 1/2 - 2X$ در ثانیه ۱۰: در ثانیه ۱۵

$$molA = molC \Rightarrow 1/2 - 2X = 2X \Rightarrow X = 0/3 \text{ mol}$$

طبق نمودار $2X' - 1/2 - 2X'$ در ثانیه ۱۵

$$molB = molC \Rightarrow 1/2 - X' = 2X' \Rightarrow X' = 0/4 \text{ mol}$$

سرعت واکنش با سرعت مصرف B برابر است و مقدار B در ابتدا، ثانیه ۱۰ و ثانیه ۱۵ به ترتیب $1/2$ و $0/8$ مول است.

$$-\frac{(0/9 - 1/2)\text{mol}}{10\text{s}} = \text{سرعت متوسط واکنش در } 10 \text{ ثانیه اول}$$

$$= 3 \times 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1} = a \quad (1)$$

$$-\frac{(0/8 - 0/9)\text{mol}}{5\text{s}} = \text{سرعت متوسط واکنش در } 5 \text{ ثانیه سوم}$$

$$= 2 \times 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1} = b \quad (2)$$

$$\frac{(1),(2)}{b} = \frac{3 \times 10^{-3}}{2 \times 10^{-3}} = 1/5$$

(محمد رضا یوسفی)

«۲» گزینه ۱۱۴

ابتدا انرژی آزاد شده از مواد غذایی را محاسبه می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} \text{انرژی کربوهیدرات} = 250 \times 12 = 4250 \text{ kJ} \\ \text{انرژی چربی} = 55 \times 38 = 2090 \text{ kJ} \\ \text{انرژی پروتئین} = 80 \times 12 = 1360 \text{ kJ} \end{array} \right\} \rightarrow \text{انرژی کل} = 7700 \text{ kJ}$$

حال مقدار متان مورد نیاز را به دست می‌آوریم:

$$7700 \text{ kJ} \times \frac{1\text{mol CH}_4}{890 \text{ kJ}} \times \frac{16 \text{ g CH}_4}{1\text{mol CH}_4} \approx 138 / 4 \text{ g CH}_4$$

(روح الله علیزاده)

«۳» گزینه ۱۱۵

ابتدا جدول داده شده را کامل می‌کنیم:

زمان (ثانیه)	جرم مخلوط واکنش (گرم)	جرم کربن دی‌اکسید دی‌اکسید (گرم)
۶۰	۶۴/۵۰	۶۴/۵۰
۵۰	۶۴/۵۵	۶۴/۶۶
۴۰		۶۴/۸۸
۳۰		۶۵/۳۲
۲۰		۶۵/۹۸
۱۰		
۰		

توجه:

$$\text{جرم مخلوط واکنش در ثانیه } t = \frac{\text{جرم مخلوط واکنش در ثانیه } t}{\text{صفر}} + \frac{\text{جرم کربن دی‌اکسید آزاد شده در ثانیه } t}{\text{صفر}}$$

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: x و y به ترتیب برابر $1/48$ و $64/88$ گرم می‌باشند.

گزینه «۲». با توجه به واکنش انجام شده در شکل:

سرعت متوسط مصرف $CaCO_3$ با سرعت متوسط تولید CO_2 ، $CaCl_2$ وبرابر است ولی سرعت متوسط مصرف HCl دو برابر سرعت متوسط مصرف $CaCO_3$ است.گزینه «۳»: می‌دانیم $\bar{R}_{HCl} = 2\bar{R}_{CO_2}$ بنابراین داریم: (در بازه زمانی

یکسان)

$$\Delta n_{CO_2} = (1/43 - 1/32)g CO_2 \times \frac{1\text{mol CO}_2}{44\text{g CO}_2} = 0/0025 \text{ mol CO}_2$$

$$\bar{R}_{CO_2} = + \frac{\Delta n_{CO_2}}{\Delta t} = \frac{25 \times 10^{-4} \text{ mol}}{10\text{s}} = 25 \times 10^{-5} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$\Rightarrow \bar{R}_{HCl} = 2 \times 25 \times 10^{-5} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1} = 5 \times 10^{-5} \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$$

در ترکیب بنزآلدهید هر کربن و اکسیژن دارای مجموعاً ۴ جفت الکترون

بینندی و نابینندی می‌باشد.

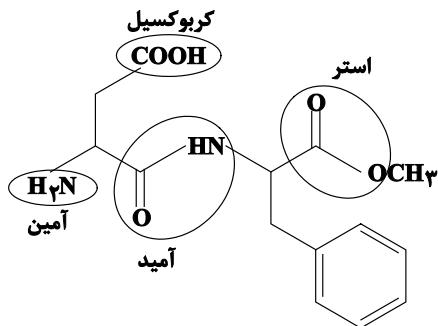
فرمول ۲ - هپتانون $C_7H_{14}O$ می‌باشد.

(امیر قاسمی)

«۲» - گزینه

ساختار مذکور مربوط به مولکول آسپارتام است و گروه‌های عاملی آن در

شكل مشخص است:

(سیدسماپ اعرابی)

«۲» - گزینه

موارد (آ) و (ت) درست هستند.

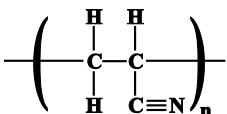
بررسی موارد:

ترکیب نشان داده شده پلیپروپن می‌باشد که از بسپارش پروپن حاصل شده

است.

آ - از پلیپروپن برای تولید سرنگ استفاده می‌شود.

ب - پلیمری مثل پلیسیانواتن در ساختار خود بینند سه‌گانه دارد.

پ - از پلیمرشدن یک آلکن به دست می‌آید نه آلکین.

ت - واحد تکرارشونده آن به صورت است که دارای

۶ اتم هیدروژن می‌باشد.

(سیدطراحتا محبفوی)

«۲» - گزینه

اختلاف جرم مواد اولیه و مواد جامد باقی‌مانده، برابر جرم گاز تولیدشده در واکنش است.

جرم گاز O_2 تولیدی = $490 - 410 = 80g$

$$\text{?mol } O_2 = 80g O_2 \times \frac{1\text{mol } O_2}{32g O_2} = 2.5\text{mol } O_2$$

$$\bar{R}_{O_2} = 3\bar{R} \Rightarrow \bar{R}_{O_2} = 3 \times \frac{8}{3} \times 10^{-3} = 8 \times 10^{-3} \text{ mol.s}^{-1}$$

$$\bar{R}_{O_2} = \frac{\Delta n_{O_2}}{\Delta t} \Rightarrow 8 \times 10^{-3} = \frac{2/5}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 50.0\text{s}$$

محاسبه زمان لازم برای تجزیه کامل پتانسیم کلرات:

$$\text{?mol } KClO_3 = 490g KClO_3 \times \frac{1\text{mol } KClO_3}{122.5g KClO_3} = 4\text{mol } KClO_3$$

$$\bar{R}_{KClO_3} = 2\bar{R} = 2 \times \frac{8}{3} \times 10^{-3} = \frac{16}{3} \times 10^{-3} \text{ mol.s}^{-1}$$

$$\bar{R}_{KClO_3} = -\left(\frac{\Delta n_{KClO_3}}{\Delta t}\right) \Rightarrow \frac{16}{3} \times 10^{-3} = \frac{4}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 120.0\text{s}$$

$KClO_3$ زمان لازم برای تجزیه باقی‌مانده = $1200 - 500 = 700\text{s}$

(حسن ذکری)

«۴» - گزینه

در ماده (۱) بنزآلدهید با فرمول $\text{C}_6\text{H}_5\text{CHO}$ و در ماده (۲) ترکیب ۲

هپتانون با فرمول $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{C}(=\text{O}) - \text{CH}_3$

وجود دارد که اولی از خانواده آلدهیدها و دومی از کتون‌ها است. در گروه

عاملی هر دو $\left(\begin{array}{c} :\text{O}: \\ || \\ -\text{C}- \end{array} \right)$ یافت می‌شود.

دفترچه پاسخ

عمومی دوازدهم

(ریاضی، تجربی)

۱۳۹۹ خرداد ماه ۲۳

طراحان

محسن اصغری، حنیف افحتمی‌ستوده، داود تالشی، ابراهیم رضایی‌مقدم، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنجی‌خشش زمانی، الهام محمدی، افشنین محی‌الدین، مرتفعی مشاری، حسن وسکری	فارسی
محمد آقاصالح، محبوبه اتسام، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، محمدرضا فرهنگیان، علی فضلی‌خانی، مرتضی محسنی‌کبیر، فیروز نژادنجد، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی	دین و اندیشه

گزینشگران و پیراستاران

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مرتفعی مشاری	محمد حسین اسلامی	فریبا رئوفی
دین و اندیشه	محمد آقاصالح	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	صالح احصائی، محمد رضایی‌بقا، سکینه گلشنی محمدابراهیم مازنی	بهزاد احمدپور	محدثه پرهیز کار
		دبورا حاتانیان	معصومه شاعری		

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مسئول دفترچه	فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه، فریبا رئوفی
صفحه آراء	زهرا تاجیک
نظارت چاپ	علیرضا سعدآبادی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

(اور تالش)

گزینه ۳

گزینه ۳» چهار تشبیه دارد. ۱- بحر حسن ۲- تو بحر حسن هستی ۳- صدف لطف
 (۴) دندان تو از نظر زیبایی بر مروارید برتری دارد. (تشبیه مرجح یا تفضیل دارد)
 توجه: در پیدا کردن تشبیه: ۱- اضافه تشبیه‌ی را اول پیدا کنیم.
 ۲- ادات تشبیه یا وندهای تشبیه ساز را پیدا کنیم.

۳- فعل‌های استنادی را که جمله‌های تشبیه‌ی می‌سازند، پیدا کنیم. (حتی اگر حذف به
 قرینه لفظی یا معنوی شده باشدند).
 ۴- به تشبیه مرجح یا تفضیل موجود در معنای بیت دقت کنیم.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱»: دو تشبیه تفضیل دارد: ۱- رخ زیبای او از ماه هم زیباتر است. ۲- قد رعنای
 او از قامت سرو هم افراشته‌تر است.

گزینه ۲»: «وحشت‌سرای روزگار» اضافه تشبیه‌ی / «عمر من چو زندانی» تشبیه

گزینه ۴»: «گل‌عذار» تشبیه (عذر و چهره‌اش مانند گل است). / «گلستان جهان»
 اضافه تشبیه‌ی

(آرایه)

(مسنون اصفری)

گزینه ۲

فعل‌های مصدر «ساختن» در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ در معنای «نمودن، کردن،
 گردانیدن» به کار رفته است، اما در گزینه ۲ به معنای «سازگاری کردن، کنار آمدن،
 دل خوش بودن» است.

(زبان فارسی)

(نهیف افکمنی‌زاده)

گزینه ۳**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه ۱»: مرتب شده جمله: تا جان معرفت شخص رازنده نکند ...

گزینه ۲»: چون این کشته سرگشته می‌رود که ...

گزینه ۴»: چندت نیاز و آز به بر و بحر دواند ...

(املا)

(مسنون و سکری - ساری)

گزینه ۱

این خس و خاشاک طوفان دیده را فریاد رس ← به فریاد این خس و خاشاک طوفان
 دیده برس. «را» فک اضافه در مصراع دوم به کار رفته است. وابسته پیشین «این» در
 این گروه اسامی «صفت مضافق‌الیه» محسوب می‌گردد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲»: «شیرین» در این بیت فقط در معنی (نام بانوی ارمنی) به کار رفته است و
 مضافق‌الیه مضافق‌الیه است.

گزینه ۳»: در این بیت اصلًا وابسته‌ای به کار نرفته است.

گزینه ۴»: «سمن رویان» مضافق‌الیه است چون این کلمه به شکل جمع آمده است
 دیگر نمی‌تواند صفت باشد زیرا صفت در زبان فارسی مفرد است.

(زبان فارسی)

(سعید کجیش‌مانی)

گزینه ۱

جمله چهارم: «آتش عشق» نهاد، «او» مفعول، «چنان» مسنده، «گرداند» فعل / جمله
 پنجم: «— نهاد، «همه جهان» مفعول، «آش» مسنده، «بینند» فعل (= به حساب آورد)
 (زبان فارسی)

فارسی ۳**۱۲۱- گزینه ۳**

مضغ: جویندن

(مسنون و سکری - ساری)

(لغت)

۱۲۲- گزینه ۳

معنی درست واژه‌ها:

گزینه ۱»: سجیه: خصلت (سجا: خصلت‌ها، خوها، خلق‌ها)

گزینه ۲»: قسمیم: صاحب جمال

گزینه ۴»: باسق: بلند، بالیله

(لغت)

۱۲۳- گزینه ۴

املا درست واژه:

صور ← سور

(مرتضی منشاری - اریبل)

(املا)

۱۲۴- گزینه ۴

(الف) قدر (ازرش) ← غدر (حیله و فریب)

(د) حول (پیرامون) هول (ترس)

(املا)

۱۲۵- گزینه ۲

(العام محمدی)

«سندباد نامه» از ظهیری سمرقندي / «منطق الطیر» از عطاء نیشاپوری / در حیاط

کوچک پاییز در زندان» از مهدی اخوان ثالث / «تیرانا» از مهرداد اوستا (محمد رضا

رحمانی)

(تاریخ ادبیات)

۱۲۶- گزینه ۳

استعاره: سیم ← اشک

تشبیه: عشق همانند کیمیا و روی چون زر دانسته شده است.

ایهام تناسب: روی ← (۱) چهره (معنای موردنظر)، ۲- فلز روی (با سیم و زر تناسب دارد)

جناس: «بس و بر»، «زر و بر»، «چو و تو»

(آرایه)

(مرتضی منشاری - اریبل)

۱۲۷- گزینه ۱

پارادوکس: بیت (ج): آتش برانگیختن آب حیات، بی قرار شدن جان با وجود قرار جان

حسن تعلیل: بیت (ب): آوردن دلیل شاعرانه و ادبی برای آه کشیدن دمادم

ایهام تناسب: بیت (د): ۱- «شور» به معنای هیجان، ۲- «پرنمک» با نمکدان تناسب

دارد.

اسلوب معادله: بیت (الف): بی قراران از دوری راه غمی ندارند، همان‌طور که ساحل به

موج‌های سبک‌رو نزدیک‌تر است.

(آرایه)

(مرتضی محسن کیبر)

هستی بخشی خداوند مربوط به توحید در خالقیت و هدایت‌بخشی خداوند مربوط به توحید در روبیت است و شفابخشی پیامبر اکرم (ص) به آن خداوند به توحید در روبیت اشاره دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۲۳ و ۲۴)

۱۵۴- گزینه «۲»

(محمد آقامالح)

تعبیر «بعد» در این حدیث، اشاره به این دارد که وقتی حضرت علی (ع) می‌بیند که یک شیء بعد از مدتی از بین مرده، می‌داند که تنها خداست که خالق موت و حیات است، پس در فنا شیء نیز خدا مشاهده می‌شود.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۱۲)

۱۴۷- گزینه «۳»

(مسنون بیان)

۱۵۵- گزینه «۲»

(غیروز نژادی‌پف - تبریز)

سنت ابتلاء: فرد در شرایط و موقعیتی قرار می‌گیرد که صفات درونی خود را بروز دهد. سنت امداد خاص (توفیق الهی): خداوند شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌کند که فرد بتواند آسان‌تر به مقصد برسد.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۷۰ و ۷۳)

(امین اسراران پور)

۱۵۶- گزینه «۴»

طبق آیة: «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آتَيْنَا وَ اتَّقْوَا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بِرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكُنْ كَذَّبُوا فَاخْدَنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»، گرفتار شدن به عقوبت، به خاطر رها کردن ایمان و تقوای اجتماعی، مربوط به سنت «تأثیر اعمال انسان در زندگی او» است و حدیث امام صادق (ع): «مَنْ يَمْوَتْ بِالذَّنْبِ...، نَيْزَ مُؤْيَدٌ هُمْ يَسْتَأْتِي» سنت است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(سید احسان هنری)

۱۵۷- گزینه «۲»

(محمد رضایی بقا)

میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید عملی رابطه متقابل وجود دارد. اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبد خود قرار دهد و او امروز را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در بی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها برآید، گرفتار شرک عملی فردی شده است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۳۵ و ۳۳)

(ممد رضایی بقا)

۱۵۸- گزینه «۳»

مسیر حرکت به سمت رشد و کمال ممکن است با دشواری‌های همراه باشد، اما یادمان نرود که خداوند، قدرتمندترین قدرتمندان، پشتیبان ما در این مسیر است: «فَإِنَّ الَّذِينَ آتَيْنَا يَالَّهُ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةِ مِنْهُ وَ فَضْلٍ وَ يَهْدِيهِمُ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا:

وَ امَا كَسَانِيَ كَمَا كَهْ خَدَا گرویدند و به او تمست گستنده، به زودی [خد] آنان را در جوار رحمت و فضلي از جانب خوش در آورد، و ايشان را به سوي خود، به راهی راست، هدایت کند».

(دین و زندگی ۳، صفحه ۷۸)

(ممد رضایی بقا)

۱۵۹- گزینه «۴»

در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است. یکی از مصاديق سنت سبقت رحمت بر غضب خدا آن است که وقتی انسان کار نیکی انجام می‌دهد، خداوند به فرشته‌اش فرمان می‌دهد که فوراً آن را ثبت نماید.

سنت سبقت رحمت بر غضب الهی در ترجمه آیه «پروردگار شما، رحمت را بر خود واجب کرده است» آمده است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

(دین و زندگی ۳، صفحه ۹۰)

(ممد رضایی بقا)

۱۶۰- گزینه «۴»

شیطان برای انسان دام‌هایی گستره است تا هوس انسان را تحریک کند، او را به سوی گناه سوق دهد و او را از بهشت جاویدان محروم سازد. البته شیطان بر نفس انسان تسليط ندارد و اختیار انسان را سلب نمی‌کند.

مقاومت کردن در برابر این دامها نیازمند روی آوردن به پیشگاه خدا و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست، نه پذیرش دعوت شیطان.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۱۴۸)

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

(سیده‌های هاشمی)

۱۶۱- گزینه «۴»

اگر سوال شود: «آیا مشیت خداوند و قوانین حاکم بر هستی مانع اختیار انسان است؟» می‌توان گفت: خداوند به انسان ویژگی مختار بودن را عطا کرده است. البته وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زن، همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (رد گزینه «۱»)

دلیل نادرستی گزینه‌های «۳» و «۴»: در یک ردیف بودن و در مرتبه یکسان قرار داشتن دو چیز، مربوط به ویژگی‌های علی عرضی است که درباره رابطه اختیار انسان با اراده خدا، نادرست است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۵۵، ۶۰ و ۶۱)

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۵)

۱۵۳- گزینه «۲»

ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی مستحب است و در مواردی واجب. (بهطور کلی مستحب است).

اگر ورزش و بازی‌های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری‌های دنیای کنونی ضرورت یابد، فراهم کردن امکانات آن واجب کفایی است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۵)

ناشرجی ناسخ دوازدهم

آزمون «۲۳ خرداد ۹۹» اختصاصی دوازدهم ریاضی (نظام جدید)

جدیدآورندگان

نام درس	فقط
فیزیک ۳	باک اسلامی - عبدالرضا امینی نسب - امیر مهدی جعفری - بیتا خورشید - میثم دشتیان - محمدعلی راست پیمان - محسن قندچلر - علیرضا گونه - حسین مخدومی - سیدعلی میرنوری - شادمان ویسی
شیمی ۳	محسن آخوندی - سید سحاب اعرابی - امیر علی برخورداریون - مسعود جعفری - ایمان حسین نژاد - مرتضی رضایی زاده - مهدی روانخواه - سجاد شیری طرزم - محمد پارسا فراهانی - رسول عابدینی زواره - محمد عظیمیان زواره - میکائیل غراوی - حسین ناصری ثانی - علی نوری زاده - سید رحیم هاشمی دهکردی - محمد رضا یوسفی

گروه علمی

نام درس	فیزیک ۳	شیمی ۳
گزینشگر	سیدعلی میرنوری	ایمان حسین نژاد
گروه ویراستاری	امیر محمودی ازایی	سهند راحمی پور مرتضی خوش کیش محمد رسول یزدانی
ویرایش استاد	سیدعلی میرنوری	مصطفی رستم آبادی
مسئول درس	باک اسلامی	ایمان حسین نژاد

گروه فنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
عادل حسینی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: قاسمه رسولی نسب	گروه مستندسازی
مسئول دفترچه: آتنه اسفندیاری	حسن خرم جو - ندا اشرفی
سوران نعیمی	حروف نگار و صفحه آرا ناظر چاپ

(محمدعلی راست پیمان)

«۱۶۲ - گزینه ۳»

حرکت متحرک در بازه زمانی صفر تا 6s ، با شتاب ثابت و پس از 6s ، با سرعت ثابت است. مساحت محصور بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان، برابر با جایه‌جایی متحرک است. اگر فرض کنیم در لحظه t متحرک از مبدأ مکان ($x = 0$) عبور می‌کند، می‌توان نوشت:

$$\Delta x = \frac{v_0 + v_f}{2} \times (t_f - t_i) + v_f(t - t_f)$$

$$\Rightarrow 0 - (-72) = \frac{12 + (-8)}{2} \times (6 - 0) + 12(t - 6)$$

$$\Rightarrow 72 = 12 + 12(t - 6) \Rightarrow t = 11\text{s}$$

(عبدالرضا امینی نسب)

«۱۶۳ - گزینه ۲»

می‌دانیم در لحظه $t = 4\text{s}$ سرعت متحرک صفر است. بنابراین داریم:

$$v = at + v_0 \quad \frac{t=4\text{s}}{v=0} \Rightarrow 0 = 4a + v_0 \Rightarrow v_0 = -4a \quad (1)$$

اکنون معادله مکان - زمان را برای لحظات $t = 4\text{s}$ و $t = 10\text{s}$ می‌نویسیم.

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \Rightarrow \begin{cases} 0 = \frac{1}{2}a \times 16 + 4v_0 + x_0 \\ 0 = \frac{1}{2}a \times 100 + 10v_0 + x_0 \end{cases}$$

$$\frac{v_0 = -4a}{\frac{1}{2}a = -6a} \Rightarrow \begin{cases} 0 = -6a + x_0 \\ 0 = 10a + x_0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -\frac{m}{s^2} \\ x_0 = 30m \end{cases}$$

با جایگذاری در معادله (1) داریم:

$$v_0 = -4a = -4 \times (-3) = 12 \frac{m}{s}$$

اکنون با جایگذاری در معادله مکان - زمان داریم:

$$x = -\frac{3}{2}t^2 + 12t + 30$$

(شادمان ویسن)

«۱۶۴ - گزینه ۱»

بیشترین فاصله بین دو گلوله در لحظه‌ای رخ می‌دهد که گلوله اول به سطح زمین برسد. با در نظر گرفتن سطح زمین به عنوان مبدأ حرکت، اگر معادله

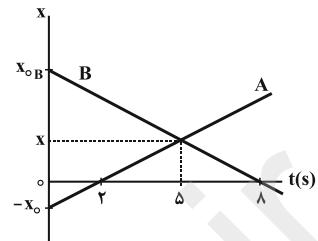
حرکت دو گلوله را بنویسیم، داریم:

فیزیک ۳

«۱۶۱ - گزینه ۳»

(بیتا فورشید)

در این نمودار، اگر مکان به هم رسیدن دو متحرک را مطابق شکل x بنامیم:

$$v_A = \frac{x - 0}{\Delta - 2} = \frac{x}{3}$$

$$v_B = \frac{0 - x}{\Delta - 6} = -\frac{x}{3}$$

تندی دو متحرک $\frac{x}{3}$ و با هم برابر هستند. ضمناً با توجه به این که سرعت

یکی مثبت و دیگری منفی است، دو متحرک در خلاف جهت هم حرکت

می‌کنند. (مورد «الف» نادرست و مورد «ب» صحیح است.)

حالا معادلات حرکت A و B را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$\begin{cases} v_A = \frac{0 - (-x_0)}{2 - 0} = \frac{x_0}{2} \\ v_B = -v_A = -\frac{x_0}{2} \end{cases}$$

$$x_A = \frac{x_0}{2} t + (-x_0) \xrightarrow{t=6s} \text{ نقطه‌ای که دو متحرک به هم رسند.}$$

$$x_A = \frac{x_0}{2} \times 6 - x_0 = 1/5 x_0 = 1/5 \times 30 = 6$$

$$v_B = \frac{0 - x_0}{6 - 0} \Rightarrow v_B = -v_A = -\frac{x_0}{6}$$

مورد «ت» صحیح است.

$$\Delta x_{(t=6s)} = 4x_0 - (-x_0) = 5x_0$$

$$\Delta x_{(t=9s)} = x_A - x_B = \left(\frac{x_0}{2} \times 9 - x_0 \right) - \left(-\frac{x_0}{2} \times 9 + 4x_0 \right) = 4x_0$$

مورد «ب» صحیح است.

(عبدالرضا امینی نسب)

گزینه ۴»

کامیون را با اندیس (۲) و اتومبیل را با اندیس (۱) نمایش می‌دهیم. می‌دانیم

$$\text{رباطه انرژی جنبشی و تکانه به صورت } K = \frac{p^2}{2m} \text{ می‌باشد. بنابراین داریم:}$$

$$\frac{K_2}{K_1} = \left(\frac{p_2}{p_1} \right)^2 \times \left(\frac{m_1}{m_2} \right) \Rightarrow \frac{K_2}{K_1} = \left(\frac{1}{\frac{1}{2}} \right)^2 \times \frac{1}{\frac{1}{9}} = \frac{1}{\frac{1}{9}} \times \frac{1}{\frac{1}{5}} = \frac{1}{\frac{1}{45}}$$

(حسین مفرومن)

گزینه ۳»

نیروی مرکزگرا برای حرکت دایره‌ای اتومبیل روی پیچ افقی، توسط نیروی اصطکاک، ایستایی بین جاده و چرخ‌های اتومبیل تأمین می‌شود. بنابراین نیروی مرکزگرا را برابر با بیشینه نیروی اصطکاک ایستایی قرار می‌دهیم:

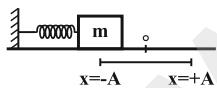
$$F = f_{s,\max} \Rightarrow m \frac{v^2}{r} = \mu_s mg \Rightarrow \mu_s = \frac{v^2}{rg}$$

$$\Rightarrow \mu_s = \frac{30^2}{180 \times 10} = \frac{900}{1800} = \frac{1}{2} = 0 / 5$$

(امیرمهدی بجهفری)

گزینه ۳»

ابتدا بسامد زاویه‌ای و دوره تناوب سیستم جرم و فنر را بدست می‌آوریم:

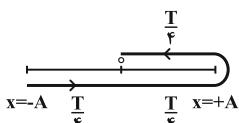

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}} \Rightarrow T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$\frac{k=9N}{m=1kg, \pi=3} \rightarrow T = 2 \times 3 \times \sqrt{\frac{1}{9}} = 2s$$

انرژی جنبشی جسم هنگامی که از مرکز نوسان می‌گذرد، بیشینه است.

مسیری که جسم طی می‌کند، مطابق زیر است.

بنابراین مدت زمانی که از شروع حرکت طول می‌کشد تا انرژی جنبشی جسم

برای دومین بار بیشینه شود، برابر است با:

$$\Delta t = \frac{T}{4} + \frac{T}{4} + \frac{T}{4} = \frac{3T}{4} = 1 / 5s$$

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + y_0 \Rightarrow \begin{cases} y_1 = -\frac{1}{2}gt^2 + h \Rightarrow y_1 = -5t^2 + h \\ y_2 = -\frac{1}{2}g(t-2)^2 + h \Rightarrow y_2 = -5(t-2)^2 + h \end{cases}$$

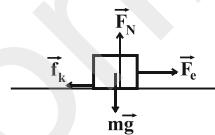
$$y_2 - y_1 = 6 \cdot m \Rightarrow -5(t-2)^2 + h - (-5t^2 + h) = 60$$

$$\Rightarrow -4 + 4t = 12 \Rightarrow t = 4s$$

در لحظه رسیدن گلوله اول به زمین، داریم:

$$y_1 = -5t^2 + h \Rightarrow 0 = -5 \times 4^2 + h \Rightarrow h = 80m$$

(محمدعلی راست‌پیمان)

گزینه ۳»

بر جسم چهار نیروی فنر، وزن، اصطکاک و عمودی تکیه‌گاه وارد می‌شود. با

استفاده از قانون دوم نیوتون در هر راستا، داریم:

$$(F_{net})_y = 0 \Rightarrow F_N = mg = 4 \times 10 \Rightarrow F_N = 40N$$

$$(F_{net})_x = ma_x \Rightarrow F_e - f_k = ma_x \Rightarrow kx - f_k = ma_x$$

$$\Rightarrow 800 \times 5 \times 10^{-2} - f_k = 4 \times 2 / 5 \Rightarrow 40 - f_k = 10 \Rightarrow f_k = 30N$$

طبق قانون سوم نیوتون، اندازه نیرویی که جسم به سطح افقی وارد می‌کند، با

اندازه نیرویی که از طرف سطح افقی به جسم وارد می‌شود، برابر است و از

برایند دو نیروی عمود بر هم $\vec{F}_N$ و $\vec{f}_k$ به دست می‌آید. بنابراین:

$$R = \sqrt{F_N^2 + f_k^2} = \sqrt{40^2 + 30^2} \Rightarrow R = 50N$$

(علیرضا کوزه)

گزینه ۴»

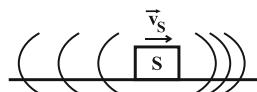
در مرحله اول، آسانسور به صورت تندشونده، در مرحله دوم با تندی ثابت و

در مرحله آخر به صورت کندشونده حرکت می‌کند و کمترین نیروی وارد از

طرف کف آسانسور به شخص در مرحله کندشونده صورت می‌گیرد.

$$a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{0 - 4}{10 - 8} = -2 \frac{m}{s^2}$$

$$\left. \begin{aligned} F_1 &= m(g+a) = m(10-2) = 8m(N) \\ F_2 &= mg = 10m(N) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{F_1}{F_2} = \frac{8m}{10m} = 0.8$$

طول موج در جلوی چشمها کمتر از λ_s و در پشت چشمها بیشتر از λ_s است.

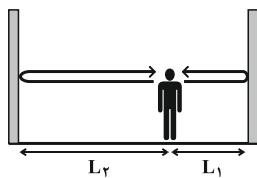
بنابراین تجمع جبهه‌های موج در جلو بیشتر و در پشت کمتر از حالتی است

که چشمها ساکن است.

(بینا فورشید)

گزینه «۲» - ۱۷۳

چون حداقل فاصله بین دو دیوار خواسته شده است، برای اینکه شخص بتواند هر دو صدا را تشخیص دهد، باید پژواک بازتابیده از دیوار نزدیکتر، $1/0$ ثانیه بعد و پژواک بازتابیده از دیوار دورتر، $2/0$ ثانیه بعد ($1/0$ ثانیه دیرتر) از پژواک اول) به شخص برسد.

$$v = \frac{\Delta x}{\Delta t} \Rightarrow 340 = \frac{2L_1}{0/1} \Rightarrow L_1 = 17m$$

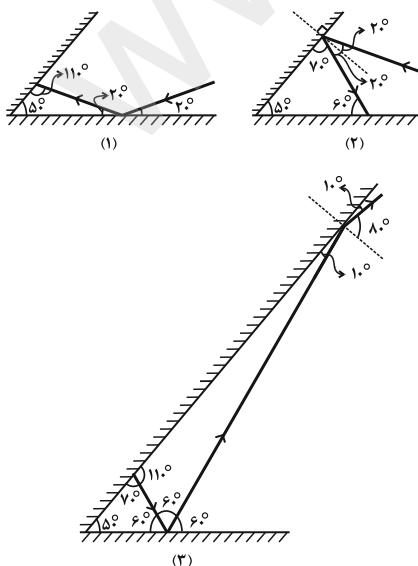
$$340 = \frac{2L_2}{0/2} \Rightarrow L_2 = 34m$$

$$L = L_1 + L_2 = 17 + 34 = 51m$$

(سید علی میرنوری)

گزینه «۳» - ۱۷۴

مسیر پرتو را به صورت زیر رسم کرده و دنبال می‌کنیم:

(مینه شتیان)

گزینه «۴» - ۱۷۵

ابتدا انرژی مکانیکی نوسانگر را می‌یابیم:

$$E = \frac{1}{2} m A^2 \omega^2 \xrightarrow{\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}} E = \frac{1}{2} k A^2$$

$$\Rightarrow E = \frac{1}{2} \times 3/2 \times 10^2 \times (3 \times 10^{-1})^2 = 14/4 J$$

با استفاده از اصل پایستگی انرژی مکانیکی، داریم:

$$E = K + U \Rightarrow 14/4 = K + 8 \Rightarrow K = 6/4 J$$

$$\begin{cases} K = \frac{1}{2} mv^2 \\ E = K_{\max} = \frac{1}{2} mv_{\max}^2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{K}{E} = \frac{\frac{1}{2} mv^2}{\frac{1}{2} mv_{\max}^2} = \left(\frac{v}{v_{\max}} \right)^2 \Rightarrow \frac{6/4}{14/4} = \left(\frac{v}{v_{\max}} \right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{v}{v_{\max}} = \frac{2}{3}$$

(عبدالرضا امینی نسب)

گزینه «۳» - ۱۷۶

$$\frac{I_2}{I_1} = \beta = 10 \log \left(\frac{I_2}{I_1} \right) \quad \text{و اینکه } \beta = 0/01 \text{ و } I_1 = 100 \text{ و }$$

می‌باشد، داریم:

$$\Delta \beta = \beta_2 - \beta_1 = 10 \log \left(\frac{I_2}{I_1} \right)$$

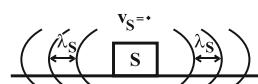
$$\frac{I_2}{I_1} = 0/01 \rightarrow \Delta \beta = 10 \log (10^{-2}) = -20 \text{ dB}$$

بنابراین تراز شدت صوتی که می‌شنویم، 20 dB کاهش می‌باید.

(سید علی میرنوری)

گزینه «۴» - ۱۷۷

در حال سکون:

در حال حرکت:

$$\text{فاصله گره تا شکم} = (2n-1) \left(\frac{20}{4} \right) = (2n-1)(5) \text{ cm}$$

پس این فاصله باید مضرب فردی از عدد ۵ باشد که فقط گزینه «۴» مضرب فردی از عدد ۵ است.

(عبدالرضا امینی نسب)

گزینه «۴» - ۱۷۸

بنابراین رابطه بینینه انرژی جنبشی فوتوالکترون‌ها در پدیده فوتوالکتریک، داریم:

$$K_{\max} = hf - W_0 \Rightarrow K_{\max} = \frac{hc}{\lambda} - W_0$$

تمام کمیت‌ها را بر حسب الکترون ولت جایگذاری می‌کنیم، داریم:

$$\frac{4 \times 10^{-19}}{1/6 \times 10^{-19}} = \frac{120 \text{ eV} \cdot \text{nm}}{24 \text{ nm}} - W_0 \Rightarrow 2/5 = 5 - W_0$$

$$\Rightarrow W_0 = 2/5 \text{ eV}$$

(بابک اسلامی)

گزینه «۴» - ۱۷۹

طیف خطی ایجاد شده و نور گسیل شده از لامپ به گاز درون لامپ وابسته است.

(ممتن قندرپلر)

گزینه «۱» - ۱۸۰

رشته بالمر ($n' = 2$) تنها رشته‌ای است که نور مرئی تابش می‌کند. با استفاده از معادله ریدبرگ داریم:

$$\begin{cases} n' = 4 \\ n = \infty \end{cases} \quad \text{کوتاه‌ترین طول موج برآکت}$$

$$\begin{cases} n' = 2 \\ n = 3 \end{cases} \quad \text{ بلندترین طول موج بالمر}$$

$$\frac{1}{\lambda_{بالمر}} = \frac{\left(\frac{1}{2^2} - \frac{1}{3^2}\right)}{\frac{1}{4^2 - \infty}} = \frac{\frac{1}{4} - \frac{1}{9}}{\frac{1}{16}}$$

$$\Rightarrow \frac{\lambda}{\lambda_{بالمر}} = \frac{16 \times 5}{36} = \frac{20}{9}$$

(ممتن مفروض)

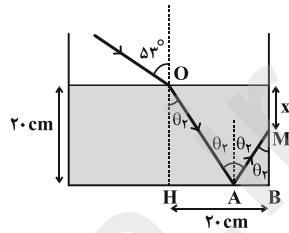
گزینه «۴» - ۱۷۵

همه موارد صحیح‌اند.

(مینم (شتبان))

گزینه «۴» - ۱۷۶

به کمک رابطه اسنل می‌توان زاویه شکست نور در آب را بدست آورد.

$$n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$$

$$\Rightarrow 1 \times \sin 53^\circ = \frac{4}{3} \times \sin \theta_2$$

$$\Rightarrow \sin \theta_2 = \frac{3}{5} \Rightarrow \theta_2 = 37^\circ$$

طبق قضیه خطوط موازی و مورب، زاویه تابش آینه تخت نیز 37° است.

همچنین زاویه پرتوی بازتابیده شده از آینه تخت با سطح دیواره ظرف نیز 37° می‌باشد.

در مثلث OAH :

$$\tan \theta_2 = \frac{AH}{OH} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{AH}{20} \Rightarrow AH = 15 \text{ cm}$$

$$AB = HB - AH = 5 \text{ cm}$$

اکنون در مثلث AMB :

$$\tan \theta_1 = \frac{AB}{MB} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{5}{MB} \Rightarrow MB = \frac{20}{3} \text{ cm}$$

پس عمق این نقطه معادل می‌شود با:

$$x = OH - MB = 20 - \frac{20}{3} = \frac{40}{3} \text{ cm}$$

(مینم (شتبان))

گزینه «۴» - ۱۷۷

فاصله یک شکم تا یک گره در حالت کلی به صورت $(2n-1)\left(\frac{\lambda}{4}\right)$ هست.

پس ابتدا باید λ را بدست بیاوریم:

$$\lambda = \frac{v}{f} = \frac{30}{150} = \frac{1}{5} \text{ m} = 20 \text{ cm}$$

شیمی ۳

- ۱۸۱ گزینه «۴»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صابون جامد از گرم کردن اسیدهای چرب (با زنجیره هیدروکربنی بلند) با سدیم هیدروکسید بدست می‌آید نه همه اسیدهای چرب.

گزینه «۲»: در محلول سرکه شمار زیادی مولکول‌های استیک اسید یونیده نشده وجود دارد.

گزینه «۳»: آب خالص در دمای ۲۵°C برابر ۷ است.

شیمی ۴

- ۱۸۲ گزینه «۴»

معادله یونش اسید HA در آب به صورت زیر است:

$$HA(aq) \rightleftharpoons H^+(aq) + A^-(aq) \quad K_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} = \frac{M\alpha}{1-\alpha}$$

با توجه به داده‌های مسئله می‌توان نوشت:

$$K_a = \frac{M_1\alpha_1}{(1-\alpha_1)}$$

$$\xrightarrow{\text{اسید بسیار ضعیف است}} 10^{-7} = 0/1 \times (\alpha_1)^2 \Rightarrow \alpha_1 = 10^{-3}$$

$$\alpha_2 = 2 \times \alpha_1 = 2 \times 10^{-3} \Rightarrow K_a = \frac{M_2\alpha_2}{1-\alpha_2}$$

$$\xrightarrow{\alpha_2 \ll 1} 10^{-4} = M_2((2 \times 10^{-3})^2) \Rightarrow M_2 = 0/025 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$M_1 V_1 = M_2 V_2 \Rightarrow 100 \times 0/1 = V_2 \times 0/025 \Rightarrow V_2 = 400 \text{ mL}$$

$$\Rightarrow \text{حجم آب اضافه شده} = 400 - 100 = 300 \text{ mL}$$

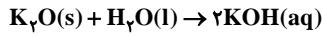
برای محلول رقیق $[H^+] = M\alpha = 0/025 \times 2 \times 10^{-3} = 5 \times 10^{-5} \text{ mol.L}^{-1}$

$$pH = -\log[H^+] \Rightarrow pH_2 = -\log(5 \times 10^{-5}) = 4/3$$

شیمی ۴

- ۱۸۳ گزینه «۴»

پتانسیم اکسید با آب واکنش داده، پتانسیم هیدروکسید تولید می‌کند و محیط بازی می‌شود.

$$?molKOH = 188mgK_2O \times \frac{10^{-3}gK_2O}{1mgK_2O} \times \frac{1molK_2O}{94gK_2O} \times \frac{2molKOH}{1molK_2O}$$

$$= 4 \times 10^{-3} \text{ molKOH}$$

چون KOH باز قوی و تک ظرفی است:

$$[KOH] = [OH^-] = \frac{4 \times 10^{-3} \text{ mol}}{2 \times 10^{-1} \text{ L}} = 2 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[OH^-][H_3O^+] = 10^{-14} \Rightarrow 2 \times 10^{-2} \times [H_3O^+] = 10^{-14}$$

$$\Rightarrow [H_3O^+] = 5 \times 10^{-13} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$pH = -\log(5 \times 10^{-13}) = 12/3$$

(ممدر آفوندی)

- ۱۸۴ گزینه «۱»

در محلول اسید HA

$$pH = 4/5 \Rightarrow [H^+] = 10^{-4/5} = 3 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$(\% \alpha) = \frac{[H^+]}{[HA]} \times 100 \Rightarrow 0/2 = \frac{3 \times 10^{-4}}{[HA]} \times 100$$

$$\Rightarrow [HA] = 1/5 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

در محلول BOH

$$pH = 12/7 \Rightarrow [H^+] = 10^{-12/7} = 2 \times 10^{-13} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[H_3O^+][OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow 2 \times 10^{-13} \times [OH^-] = 10^{-14}$$

$$\Rightarrow [OH^-] = 5 \times 10^{-1} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$(\alpha) = \frac{[OH^-]}{[BOH]} \Rightarrow 0/2 = \frac{5 \times 10^{-1}}{[BOH]}$$

$$\Rightarrow [BOH] = 0/25 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\frac{[HA]}{[BOH]} = \frac{1/5 \times 10^{-4}}{0/25} = 0/06$$

(امیرعلی برخورداریون)

- ۱۸۵ گزینه «۲»

$$?molOH^- = 200 \text{ mL} \times \frac{1g}{\text{محلول}} \times \frac{2/7gB(OH)_2}{1mL} \times \frac{100g}{\text{محلول}}$$

$$\times \frac{1molB(OH)_2}{180gB(OH)_2} \times \frac{2molOH^-}{1molB(OH)_2} = 0/6 molOH^-$$

$$\Rightarrow molH^+ = 0/2 \times 0/6 = 0/1 mol$$

بنابراین مول اولیه OH⁻ برابر ۶/۰ بوده و پس از ریختن ۱/۰ مول H⁺به ظرف، مول OH⁻ برابر ۵/۰ می‌شود.

$$[OH^-]_{\text{اولیه}} = \frac{0/6}{2} = 0/3 \text{ mol.L}^{-1}$$

گزینه «۳»: هیدروکلریک اسید، اسید قوی است و به طور کامل یونیده شده و pH یون هیدرونیوم بیشتری نسبت به استیک اسید تولید می‌کند و H^- هیدروکلریک اسید کمتر خواهد بود.

گزینه «۴»: در آب خالص مجموع غلظت یون‌ها برابر 2×10^{-7} است اما در محلول اسیدی با $\text{pH} = 6$ تنها غلظت یون هیدرونیوم 10^{-6} است که غلظت آنیون حاصل از یونش نیز به آن اضافه می‌شود. پس محلول اسیدی رسانایی بیشتری خواهد داشت.

(رسول عابدین‌زواره)

گزینه «۴» - ۱۸۸

pH آب خالص در دمای 25°C برابر ۷ می‌باشد.

$$\text{pH} = 7 + \frac{1}{3} = 10/3$$

$$[\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-\text{pH}} = 10^{-10/3} = 10^{-11} \times 10^{0/7} = 5 \times 10^{-11} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[\text{OH}^-] = \frac{10^{-14}}{[\text{H}_3\text{O}^+]} = \frac{10^{-14}}{5 \times 10^{-11}} = 2 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

NaOH یک باز قوی یک ظرفیتی است بنابراین $[\text{OH}^-]$ برابر است.

$$[\text{NaOH}] = [\text{OH}^-] = 2 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{?g NaOH} = \frac{2 \times 10^{-4} \text{ molNaOH}}{\text{محلول ۱L}} \times \frac{40 \text{ gNaOH}}{1 \text{ molNaOH}}$$

$$= 3/2 \times 10^{-3} \text{ gNaOH}$$

(مرتضی رضایی‌زاده)

گزینه «۱» - ۱۸۹

با توجه به معادله واکنش:

فلز Al سه الکترون از دست داده و سه درجه اکسایش یافته، پس Al کاهنده است و یون Fe^{3+} سه الکترون گرفته و سه درجه کاهش یافته، پس Fe^{3+} اکسنده است. این واکنش از نوع اکسایش – کاهش است، زیرا با مبادله الکترون همراه است.

$$\text{pOH}_{\text{اویله}} = -\log(\frac{1}{3}) = -(0/5 - 1) = 0/5$$

$$\Rightarrow \text{pH} = 13/5 = 14 - \text{pOH}_{\text{اویله}}$$

$$[\text{OH}^-] = \frac{10^{-14}}{10^{-5}} = 10^{-9} \text{ mol.L}^{-1} \Rightarrow \text{pOH} = -\log(10^{-9}) = 9$$

$$\Rightarrow \text{pH} = 14 - 9 = 13/3$$

بنابراین pH محلول B(OH)_2 واحد کاهش می‌یابد.

گزینه «۴» - ۱۸۶

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این نمودار مربوط به اسیدی ضعیف است که به طور جزئی یونیده شده است.

گزینه «۲»: هیدروکلریک اسید، اسید قوی است در حالی که این نمودار مربوط به یونش یک اسید ضعیف می‌باشد.

گزینه «۳»: سولفوریک اسید یک اسید قوی است و محلول الکترولیت آن رسانای قوی است.

گزینه «۴»: در محلول اسیدهای ضعیف، افزون بر اندازه یون‌های آب پوشیده، مولکولهای اسید نیز یافت می‌شوند. یافته‌های تجربی نشان می‌دهند که پس از برقراری تعادل، غلظت همه گونه‌های موجود در محلول اسیدهای ضعیف، ثابت است.

گزینه «۴» - ۱۸۷

طبق یافته‌های تجربی آب و همه محلولهای آبی، محتوی یون هیدرونیوم و هیدروکسید هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: میزان اسیدی بودن تابع غلظت H^+ می‌باشد پس:

$$\text{pH} = -\log[\text{H}^+] \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-\text{pH}}$$

$$\frac{[\text{H}^+]}{[\text{H}^+]_{\text{اویله}}} = \frac{10^{-4/5}}{10^{-6/5}} = 100$$

میزان اسیدی بودن (غلظت یون هیدرونیوم) آن 10^0 برابر افزایش یافته است.

(محمد رضا یوسفی)

گزینه «۲» - ۱۹۲

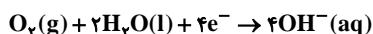
وارد «ب» و «ج» نادرست هستند. بررسی موارد نادرست:
 «ب»: چون در این صورت الکترود X آند است، بنابراین جهت حرکت الکترون‌ها در مسیر ۲ است.

«ج»: در این حالت، تیغه روی نقش آند را دارد و جرم آن کاهش می‌یابد.

(علی نوری زاده)

گزینه «۱» - ۱۹۳

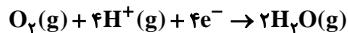
با توجه به شکل، آهن اکسید شده است، پس باید آهن آند باشد و شکل مربوط به حلبی است. در کاتد، کاهش O_2 اتفاق می‌افتد.

(مسیم ناصری ۷ام)

گزینه «۱» - ۱۹۴

گزینه «۱»: در بخش کاتدی، اکسیژن مطابق نیم واکنش زیر کاهش یافته و آب تولید می‌کند که به صورت بخار از بخش کاتدی خارج می‌شود.

گزینه «۲»: قسمت ۶ نشان دهنده آند با کاتالیزگر است.

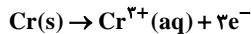
گزینه «۳»: قسمت ۳ مربوط به غشای مبادله کننده پروتون است.

گزینه «۴»: واکنش کاتدی در آن کاهش اکسیژن است.

(محمد پارسا فراهانی)

گزینه «۲» - ۱۹۵

نیم واکنش انجام شده در آند به صورت زیر است:

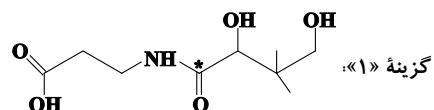
$$?g Cr = 9 \times 10^{-3} \text{ mole}^- \times \frac{1 \text{ mol Cr}}{3 \text{ mol e}^-} \times \frac{52 \text{ g Cr}}{1 \text{ mol Cr}}$$

مقدار کروم مصرفی برای آبکاری یک قطعه $= 0 / 156 \text{ g Cr}$

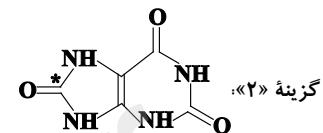
$$\frac{0 / 156 \text{ g Cr}}{1 \text{ قطعه}} = 2000 \text{ قطعه}$$

(امیر علی برفور داریون)

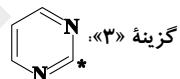
گزینه «۲» - ۱۹۰

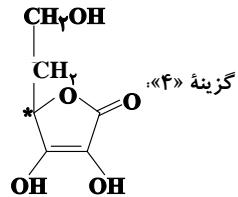
گزینه «۱»: عدد اکسایش

گزینه «۲»: عدد اکسایش

گزینه «۳»: عدد اکسایش

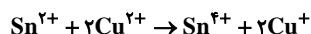
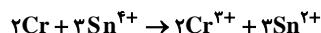

گزینه «۴»: عدد اکسایش

(مهدی روانه‌اه)

گزینه «۳» - ۱۹۱

معادله موازن شده واکنش‌ها:

بررسی موارد:

الف) گونه اکسنده در واکنش ۱، Sn^{4+} با ضریب استوکیومتری ۳

گونه کاهنده در واکنش ۲، Sn^{3+} با ضریب استوکیومتری ۱

ب) گونه کاهنده در واکنش ۱، Cr با ضریب استوکیومتری ۲

گونه کاهنده در واکنش ۲، Sn^{2+} با ضریب استوکیومتری ۱

ج) مجموع ضرایب استوکیومتری گونه‌ها در واکنش ۲، شش است که سه

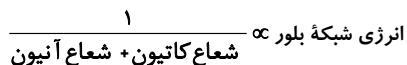
برابر ضریب استوکیومتری Cu^{2+} است.

د) با توجه به واکنش‌ها صحیح است.

(مسعود بعفرنی)

گزینه «۱» - ۱۹۹

با توجه به رابطه بالا از آنجایی که انرژی شبکه بلور KCl از LiBr کمتر است، پس مجموع شعاع یون‌های آن بیشتر از لیتیم برمید می‌باشد.

(ایمان حسین‌نژاد)

گزینه «۳» - ۲۰۰

با توجه به E° های داده شده ترتیب اکسندگی گونه‌های موجود در صورت

سؤال به صورت:

«وانادیم (V) < مس (II) < وانادیم (IV) < وانادیم (III) < آهن (II)

< وانادیم (II)

است؛ بنابراین با افزودن گرد آهن و مس به محلول وانادیم (V) به ترتیب

محلول‌های وانادیم (II) و وانادیم (IV) تولید می‌شود که رنگ این

محلول‌ها به ترتیب بنفش و آبی است.

(سیرسهام اعرابی)

گزینه «۳» - ۱۹۶

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: گرافیت ساختاری لایه‌ای دارد نه الماس.

گزینه «۲»: هر بلور الماس نه کربن‌دی‌اکسید را می‌توان یک مولکول غول‌آسا دانست.

گزینه «۴»: گرافن و گرافیت رسانای جریان الکتریسیته هستند.

(محمد عظیمیان زواره)

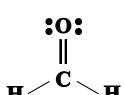
گزینه «۳» - ۱۹۷

گزینه «۱»: درست، زیرا طول پیوند در مولکول H_2 کمتر است.

گزینه «۲»: درست

گزینه «۳»: نادرست، مثال: مولکول C_7H_7 ساختار خطی دارد.

گزینه «۴»: درست، با توجه به ساختار لوویس این مولکول:

(سیدریم هاشمی‌حکمرانی)

گزینه «۳» - ۱۹۸

هر چه شعاع کاتیون و آنیون کوچکتر باشد، انرژی شبکه بلور بیشتر بوده، در نتیجه دمای ذوب و جوش و سختی بیشتر می‌شود. کوچک‌تر بودن شعاع

Na^+ نسبت به K^+ و Cl^- نسبت به Br^- موجب می‌شود انرژی شبکه

بلور NaCl از KBr بیشتر بوده و دمای ذوب بالاتری داشته باشد. علت

خنثی بودن ترکیبات یونی برابر بودن مجموع بارهای مثبت و بارهای منفی در

آن‌هاست نه تعداد کاتیون‌ها و آنیون‌ها.